

Metal iş kolunda TİS süreci: İşçiler şer üçlüsüne karşı

Taleplerimizi belirlerken bizim temel ölçümüz hiçbir zaman sermayedarların ne verebileceği olmamalı, bizim ne kadar alabileceğimiz temelinde olmalıdır. Unutulmamalıdır ki alacağımız haklar kapitalistlerin bize verdiği değil bizim yarattığımız

değerden ne kadar alınacağıdır. Yani TİS süreçlerinde sermayenin bizden ne kadar çalacağı belirlenecektir. O yüzden insanca çalışma ve yaşam koşullarına ulaşmak için istenen her türlü talep, bizim haklı ve meşru taleplerimizdir. Bu ilkeyi her zaman kıstas almalı ve bu bilinçle davranabilmeliyiz. **s.8**

“Metal işçisinin kazanması için çabamızı sürdüreceğiz!”

TOMİS ile 2019-2021 MESS Grup TİS süreci
üzerine konuştuk...

“Metal işçilerinden onay alınmadan da taslaklar götürülüp MESS’e sunuldu. Metal işçisinin rızasını alan değil, razı etmeye çalışan bir yaklaşım var.” **s.10**

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete
ISSN 1300-3585
Sayı 2019 / 33
13 Eylül 2019 • 1 TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak45.net

İşçi ve emekçiler çok yönlü bir kuşatma altında...

Ablukayı dağıtmak için birleşik, kitlesel mücadele!

Demokrasi mücadelesi kiminle, kime karşı?

Gerçek demokratik ittifak ancak demokratik haklara ihtiyacı olan, bunlar uğruna mücadele etmeye hazır sınıf ya da güçlerle oluşturulabilir.

Hakkımız olanı almak için daha çok grev

İnsanca çalışma ve yaşam mücadelesinde en önemli silahı olan grev hakkından yoksun bırakılan işçi ve emekçilerin kaybı her geçen gün daha da artıyor.

İngiltere'nin Brexit krizi ve AB

Başta Birleşik Krallık'ta olmak üzere, AB ülkelerindeki işçi ve emekçiler için sorun ve ikilem, AB yanlısı veya AB karşıtı olmak değildir.

Lenin Marks'ı nasıl çalışırdı? - Nadejda Krupskaya

s.12

Özgürlüğümüz ve geleceğimizden vazgeçmeyeceğiz!

s.19

İşçi ve emekçiler çok yönlü bir kuşatma altında...

Ablukayı dağıtmak için birleşik, kitlesele mücadele!

Sermaye iktidarının iç ve dış politikasında alanında yaşadığı açmazlar derinleşiyor. Krize dönüşen Suriye savaşında İdlib düğümü Erdoğan yönetimini giderek köşeye sıkıştırırken, ABD ile gerilen ipler -ortak devriyeler vb. göstermelik hamleler bir kenara bırakılırsa- bir türlü gevşetilemiyor. Savaş alanında gündeme gelen her yeni hamle ise sermaye düzeni açısından hızla yeni bir kriz dinamiğine dönüşüyor. Rusya ve Esad rejiminin İdlib hamlesi ile gündeme gelen mülteci akını buna örnek verilebilir.

İçerideki tablo daha az karmaşık değil. Seçimlerin ardından ortaya çıkan siyasal belirsizlik tablosu ve AKP'de kızışan iç mücadele sermaye düzeni açısından istikrar sorununu yeni bir boyuta taşımış durumda. Dahası, referandumdan bugüne Erdoğan yönetimi ile düzen muhalefeti eksenine oturan rejim krizi seçimlerin ardından daha kırılğan bir hale gelmiş bulunuyor.

Hafiflemek bir yana, çeşitli alanlarda giderek ağırlaşan ekonomik kriz, rejimi bunaltan bir diğer önemli etken. Denebilir ki, ekonomik kriz AKP iktidarının en yumuşak karnı. Sermaye düzeninin yaşadığı çok yönlü krizleri yönetmek ve kendi açmazlarını dengede tutmak adına Erdoğan yönetiminin elinde kalan enstrümanlar ise sosyal yıkım saldırıları, savaş çığırkanlığı ve çıplak zorbalıktan ibaret.

En genel çehresiyle yukarıda özetlenen Türkiye tablosu, sınıf ve emekçilerin yaşamını adeta cehenneme çevirmiş bu-

lunuyor. Bir yanda artan işsizlik, pahalılık ve sefalet, öte yanda gündün güne tırmanan baskı ve zorbalık... Bunlara savaş kışkırtıcılığını, Kürt halkını hedef alan çok yönlü saldırıları ve şovenist histeriyi de eklemek gerekiyor. Zira, Erdoğan yönetimi her sıkıştığında Kürt halkına dönük saldırganlığı tırmandırıyor, işçi ve emekçiler içerisinde Kürt düşmanlığını körükleyerek toplumu paralyze etmeyi ve bu yolla nefes almayı hesaplıyor. Dahası, savaş koşullarında her türlü faşist kudurganlığın önünü sonuna kadar açıyor. Efrîn'e dönük işgal sürecinde bunu tüm çıplaklığı ve ağırlığı ile görmüş bulunuyoruz.

Tüm bunlara rağmen söz konusu koşulların emekçiler içerisinde alttan alta hoşnutsuzluğu büyüttüğünden kuşku duymamak gerekiyor. Zira emekçilerin yaşam şartları ve çalışma koşulları her geçen gün zorlaşıyor. Buna karşı biriken öfkenin henüz eylemli tepkilere konu olmaması sermaye düzeninin güncel planda en büyük avantajı. Keza, yaşadığı açmazlara karşın krizi hâlâ yönetebilmesinin gerisinde de bu aynı gerçek yer alıyor: İşçi sınıfı ve emekçilerin örgütsüzlüğü ve hareketsizliği.

Geride kalan dönem içerisinde gündeme gelen lokal ve sektörel hareketlilikler ise büyük oranda sermaye, devlet ve sendikal bürokrasi tarafından dizginlenebildi. Elbette burada mevcut sendikal düzenin ve bürokratik aygıtın uğursuz rolü büyük. Sınıfın her çıkış arayışını daha en başta boğan, onu edilgenliğe

itererek örgütsüz ve dağınık halini süreklileştirmeye çalışan işbirlikçi, bürokratik sendikal düzen, sermaye açısından krizi yönetebilmenin en etkili ve vazgeçilmez aracı. Son yıllarda gerçekleşen Greif İşgali, Metal Fırtına, tekil fabrika direnişleri ve örgütlenme deneyimlerinin yanı sıra son TİS süreçleri de bir kez daha göstermiş bulunuyor ki, işçi sınıfı içerisinde sermayenin ajanlığını yapan ve bu yolla sınıf mücadelesini kötürümleştiren bürokratik sendikal kastı etkisiz kılmak sınıf hareketinin önünü açmak bağlamında büyük önem taşıyor.

Bir arada değerlendirildiğinde tüm bu gelişmeler, yüklenilmesi gereken halkanın gerici faşist kudurganlık, savaş ve ekonomik yıkımın cenderesine sıkışmış bulunan işçi ve emekçileri harekete geçirmek, örgütlemek, birleştirmek ve sermaye düzeninin karşısına bir güç olarak çıkarmak olduğunu gösteriyor. Bu başarılmaksızın ne söz konusu gerici abluka dağıtılabılır ne de kapsamlı ekonomik-sosyal yıkım saldırıları geri püskürtülebilir.

Günümüz koşullarında bu sorumluluğu yerine getirmenin yolu ise her şeyden önce işçi sınıfını üretim birimleri zemininde kuşatmaktan geçiyor. Özetle, günün çağrısı şudur:

Çok yönlü saldırıları geri püskürtmek için birleşik, kitlesele mücadele! Devrimci bir sınıf hareketi yaratmak için fabrika fabrika, havza havza, sektör sektör örgütlenme seferberliği!

**Günün çağrısı şudur:
Çok yönlü saldırıları geri püskürtmek için birleşik, kitlesele mücadele! Devrimci bir sınıf hareketi yaratmak için fabrika fabrika, havza havza, sektör sektör örgütlenme seferberliği!**

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2019/33 * 13 Eylül 2019 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK

Osmanağa Mah. Kırtasiyeci Sk. No:9 Kat:2 Daire:7
Kadıköy / İstanbul

Tlf. No: 0536 285 73 25
e-mail: info@kizilbayrak.net
twitter: @kizilbayraknet
www.kizilbayrak45.net

Baskı: Kuzey Veb Ofset Sanayi Ticaret LTD ŞTİ - Taşakadın Yassıören Cd. No:75/1 Taşakadın Köyü Arnavutköy / İSTANBUL

Demokrasi mücadelesi kiminle, kime karşı?

Toplumun geniş kesimleri nezdinde meşruiyetini yitiren AKP-MHP koalisyonu yerel seçimlerde uğradığı hezimetten sonra zıvanadan çıktı. Özgüveni sarsılan dinci-faşist koalisyon, elinde kalan tek araca, kaba şiddete sarıldı. Kayyım atamalarıyla, tutuklamalarla, tehditlerle ömrünü uzatmaya çalışırken, burjuva muhalefetin önde gelen isimlerini bile hedef almaya başladı.

Uzatmaları oynayan saray rejimi toplumsal muhalefeti, Kürt hareketini, hatta burjuva muhalefeti kaba şiddetle sindirmeyi hedefliyor. Dikta rejimlerin “olağan” icraatlarından olan bu saldırganlığa karşı “demokrasi ittifakı” arayışları da gündeme geldi. Henüz somut adımlar atılmasa da bazı aydınlarla HDP’nin bu yöndeki girişimleri devam ediyor.

Dinci-faşist zorbalığa karşı mücadele arayışlarının gündeme gelmesi kendi içinde olumlu bir çabadır elbette. Zira tek adam diktasına dayalı saray rejiminin hedef aldığı hak ve özgürlükler ancak meşru mücadeleyle korunup geliştirilebilir. Bu bağlamda “demokrasi ittifakı” ya da “faşizme karşı birleşik mücadele” söylemi, kitlelerin harekete geçirilmesini esas alan bir çabayla birleştirilebilirse anlamlı olacaktır.

“Demokrasi ittifakı” oluşturma girişimlerine farklı çevreler ilgi gösterse de esas çabayı HDP harcıyor. Partinin Eş Genel Başkanı Sezai Temelli liderliğinde yürütülen görüşmeler HDP’nin konuya verdiği önemi gösteriyor. Sendikaları, reformist sol partileri, insan hakları örgütlerini ziyaret eden HDP heyeti “Demokratik Anayasa”, “Yargı Paketi”, “Demokrasi İttifakı” için ortak çalışma öneriyor. Sezai Temelli liderliğindeki heyetin son durağı, sermaye kodamanlarının örgütü TUSİAD oldu.

Hazırladığı “strateji metni”ni TUSİAD’a sunan HDP heyeti “Demokratik Anayasa”, “Yargı Paketi”, “Demokrasi İttifakı” için sermaye kodamanlarından da destek istedi. TUSİAD kapısının çalınması, kitleleri harekete geçirecek bir mücadele programının değil, düzen kurumlarına dayanan bir “ittifak” arayışının esas alındığına işaret ediyor.

Son günlerde gündeme getirilen “demokratik anayasa” söyleminde elbette

Gasp edilen demokratik hak ve özgürlükleri yeniden kazanmak, daha da genişletmek, Kürt halkının iradesini ayaklar altına alan kayyım saldırısına karşı direnmek, grev yasaklarını kırmak elbette büyük bir önem taşıyor. Ancak bu direnişin yargı reformuyla, anayasa yazmakla, sermaye sınıfından medet ummakla örülmesi olası değil.

bir yenilik yok. Hem düzen partileri hem reformist sol çevrelerin sık sık dile getirdiği bu söylemin bir kıymet-i harbiyesi de bulunmuyor. Zira kulaklara hoş gelse de gerçek yaşamda karşılığı olmayan boş bir nakarattır bu. Hal böyleyken “demokratik bir anayasa için demokrasi ittifakı” formülünden dikkate değer bir pratik sonuç çıkması olası değil.

Yargı reformları ya da kağıtlara yazılan hukuksal metinlerin bir ülkeyi demokratikleştirdiği görülmüş şey değildir. Tek adam diktasına dayalı saray rejimi burjuva yasaları paçavraya çevirmişken, yargı reformlarından demokratikleşme beklemek abesle-iştigaldir. Çünkü bu rejimde yargı kurumu faşist baskının aparatı konumuna indirgenmiştir. Artık demokratik içerikten uzak anayasanın geçerli olabilmesi bile bu rejimin yıkılmasına bağlıdır. Yasa-kural tanımayan, kaba şiddete tapan bir rejimin “yargı reformu” ya da “demokratik anayasa” ile yıkılmasını ummak için ise hiçbir geçerli sebep bulunmuyor.

Demokrasi ittifakından söz edildiği yerde sermaye kodamanlarının kapısını

çalmak, düzen kurumlarına endekli anlayışın içler acısı durumunu gözler önüne seriyor. Kapitalistlerin “demokratik anayasa” istediğini var saymak, demokratikleşme için onlardan destek istemek hüsrarla sonuçlanmaya mahkum hayaller yaymaktan başka bir işe yaramaz.

TUSİAD kapitalistlerini demokrasi mücadelesinde müttefik görenler tarihsel materyalizmden bihaber olabilirler. Buna rağmen TUSİAD’ın tek adama dayalı dikta rejimin kurulmasında oynadığı rolü görmek zor değil. Emperyalistlerle TUSİAD’ın desteği olmasaydı ne AKP iktidarı kurulabilir ne de T. Erdoğan’ın saray rejimi ülkenin üstüne bir kabus gibi çökebilirdi. AKP şefi tarafından defalarca azarlanmalarına rağmen utanç verici bir pısrıklık sergileyen TUSİAD kapitalistlerinin demokratik anayasa diye bir dertleri yok. Onlar için önemli olan, sömürü çarkının istikrarlı bir şekilde dönmesidir. Örneğin işçi sınıfını en önemli mücadele silahından yoksun bırakan grev yasaklarından çok memnunlar. Nitekim tek adam rejimine ciddi bir itirazları olmamıştır. Olması da beklenemez. Zira bu rejim onların sınıfsal çıkarlarını korumak

için gündeme getirilmiştir.

Gasp edilen demokratik hak ve özgürlükleri yeniden kazanmak, daha da genişletmek, Kürt halkının iradesini ayaklar altına alan kayyım saldırısına karşı direnmek, grev yasaklarını kırmak elbette büyük bir önem taşıyor. Ancak bu direnişin yargı reformuyla, anayasa yazmakla, sermaye sınıfından medet ummakla örülmesi olası değil. Tersine, bu çağda demokratik haklar alanını genişletmek, bu hakları özgürce kullanmak için verilecek ciddi-samimi mücadele hem sermaye sınıfına hem bu sınıfın düzenine karşı net bir duruş göstermek durumundadır.

Bu çağda demokratik haklar uğruna mücadelenin etkili olabilmesi için söylemi aşip eyleme geçmek zorunludur. Bu eylemin kiminle örgütleneceğinin, kime karşı duracağının net olması gerekiyor. Gerçek demokratik ittifak ancak demokratik haklara ihtiyacı olan, bunlar uğruna mücadele etmeye hazır sınıf ya da güçlerle oluşturulabilir. Bunun muhatabı ise sermaye değil işçiler, emekçiler, ilerici-devrimci güçler, kadınlar, gençler, ezilen toplum kesimleridir...

Artan zorbalığa dur diyelim!

Koşum saltanatının devamı için ülkeyi koyu bir karanlığa sürükleyenler, önüne çıkan her engeli zorbalıkla bastırmaya çalışıyorlar. Bu karanlığa karşı umutsuzluğa kapılmadan yan yana gelmek, dur demek tüm toplumun görevi olarak önümüzde duruyor.

Sermaye devletinin Kürt belediyelerine kayyım atamasının üzerinden 3 haftayı aşkın bir süre geçti. Gerçekleştirdiği antidemokratik uygulamaya hiçbir meşru kılıf bulamayan gerici-faşist iktidar batıdaki büyük kentler ile Kürt illerinde protesto ediliyor. Azgın polis terörünü karalama ve provokasyon çabaları tamamlıyor. Tüm havuz medyası tek ses olmuş aynı lafları tekrarlıyor. Gazeteler aynı manşetleri atıyor, tartışma programlarında meselenin doğrudan muhatabı olan HDP'ye söz hakkı tanınmıyor. Legal ve meşru bir siyasal parti olan HDP alenen terör örgütü ilan ediliyor, tüm ülke bir akıl tutulması yaşıyor. Kayyımların gerçekleştirdikleri yolsuzluklar, yağma ve talan gün gibi ortadayken tüm bunlar görülmüyor/gösterilmiyor. 164 bin 550 liralık kuruyemiş giderleri, 1 milyon 588 bin TL'lik bürokrat ağırlama bedelleri, kayyım dönemi borçları yüzünden yaşanan su kesintileri, fıstıklı

baklavalar, kaymaklı künefeler, banyolu-duşlu özel makam odaları utanmazca hasıraltı ediliyor.

Sermaye devletinin provokasyon çabalarına son olarak Diyarbakır HDP il binası önündeki "eylem" eklendi. Devlet tarafından kaybedilen evlatlarının kemiklerini isteyen Cumartesi Anneleri'ne biber gazı ve TOMA'larla saldıran, yerlerde sürükleyerek gözaltına alan, turistlere kötü gözüküyor diye Galatasaray Meydanı'ndaki oturma eylemlerini yasaklayan AKP iktidarı bu "annelere" sahip çıkmadıkları gerekçesiyle ileri sapatçılara, aydınlara ateş püskürüyor. Son olarak bu durumla ilgili HDP Diyarbakır il ve ilçe örgütleri hakkında idari soruşturma başlatıldığı açıklandı.

Yapılan gösterileri engellemek isteyen devlet, çeşitli kentlerin eylem noktalarını ve HDP il binalarını, valilikleri ablukaya almış durumda. Birçok kentte de 1 ayı bulan eylem yasakları söz konusu.

Özellikle batı kentlerindeki eylemler azgın polis terörüne sahne oluyor. Eylemlerde onlarca kişiyi gözaltına alan polis, gözaltı esnasında ve sonrasında yoğun bir şiddet uyguluyor.

Kayyım darbelerini ve devlet terörünü, demokrasi riyakarlığı izliyor. Her türlü demokratik hakkı gasp eden, diline doladığı "milli irade"yi yok sayan, vahşi bir polis terörünü devreye sokan AKP, bunları demokrasi için yaptığını iddia ediyor. Çıkış yıllarında demokrasiyi bir tramvaya benzeten gerici şef Tayyip Erdoğan, tramvayı tek adam rejimine doğru son sürat sürerken buna karşı koymak temel bir sorumluluk. Koşum saltanatının devamı için ülkeyi koyu bir karanlığa sürükleyenler, önüne çıkan her engeli zorbalıkla bastırmaya çalışıyorlar. Bu karanlığa karşı umutsuzluğa kapılmadan yan yana gelmek, dur demek tüm toplumun görevi olarak önümüzde duruyor.

Hasan Akman'ın hükmünü hapishane idaresi verdi!

Ankara'da 1 Mayıs sabahı yapılan polis baskınlarında gözaltına alınan ve sonrasında tutuklanan sınıf devrimcisi Hasan Akman, halen Kırıkkale F Tipi Cezaevi'nde tutuluyor.

Geçtiğimiz haftalarda babasını yitiren Akman, taziye ziyareti için yaptığı başvurunun reddedildiğini, gerekçe olarak da hapishane idaresinin "örgütten ayrılmadı" görüşünün olduğunu belirtti. Hakkındaki açılan dava kesinleşmeden böyle bir gerekçenin öne sürülmesinin hapishane idaresi tarafından hüküm verilmesi anlamına geldiğini söyleyen Akman, "Sen teslim olmaz, bize boyun eğmez ve direnmeye devam edersen biz de senin en insanı isteğini reddederek seni böyle cezalandırırız denmektedir" diye belirtti.

Akman, İstanbul'dan bir yoldaşına yazdığı mektupta süreci şöyle anlattı:

"Babamın vefat ettiği haberini aldıktan sonra Kırıkkale Cumhuriyet Başsavcılığı'na taziye ziyaretinde bulunmak için bir dilekçe yazmıştım. Cenazeye katılmadığım için en azından ailemi ve babamın mezarını görürüm diye düşünüyordum. Ama olmadı, verdiğim dilekçe 'güvenlik' gerekçesiyle reddedildi. Hapishane idaresinin savcılığa gönderdiği yazıda 'adı geçen tutuklunun kapılara vurma, oturma eylemi gibi eylemlerde bulunduğu, bu nedenle hakkında verilen iki adet disiplin cezası bulunduğu, örgütten ayrılmadığı, bu nedenle izin verilmesinin güvenlik bakımından sakıncalı olabileceğinin değerlendirildiği bildirilmiştir' denmektedir. İdare kendini hüküm veren mahkeme yerine koymuş, halen tutuklu olmama ve hakkımda kesinleşmiş bir mahkeme kararı olmamasına rağmen 'örgütten ayrılmadığıma', dolayısıyla 'örgüt üyesi olduğuma' hükmetmiştir. Ayrıca hakkımda verilen kesinleşmiş bir 'disiplin cezası' yoktur. İzin talebimin reddedilmesine itiraz süreci halen devam etmektedir. Savcılık, hapishane idaresinin yalanlarını taziye izni talebimin reddi için kendine dayanak yapmıştır. Sen teslim olmaz, bize boyun eğmez ve direnmeye devam edersen biz de senin en insanı isteğini reddederek seni böyle cezalandırırız denmektedir."

87 yaşındaki tutsak yaşamını yitirdi

Maraş Türkoğlu L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan 87 yaşındaki Mehmet Selim Buruhan 9 Eylül'de yaşamını yitirdi.

Buruhan, "örgüte yardım ve yataklık" iddiasından verilen 4 yıl 2 aylık hapis cezasının onanması üzerine 45 gün önce tutuklanmıştı.

Türkoğlu Hapishanesi'nde 8 Eylül akşamı fenalaşan Buruhan, Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırıldı. Ertesi gün ise hastanede yaşamını yitirdi.

Eşi yatalak olan Mehmet Selim Buruhan'ın davası 2014'te başlamış, ilk 7 ay tutuklu, sonrasında ise tutuksuz

yargılanmıştı. Buruhan'ın bir oğlunun PKK saflarında yaşamını yitirdiği, gözaltında işkence gören iki oğlunun da bunun üzerine Avrupa'ya gittiği öğrenildi. Buruhan'ın diğer iki çocuğundan birinin engelli, diğerinin de Bingöl M Tipi Kapalı Hapishanesi'nde olduğu kaydedildi.

Kızılay'ın yardımseverliği yönetici kadrolarına

Kızılay'ın bir yardım kuruluşu ve "kara gün dostu" olduğunu ilkokullardan itibaren öğretirler. Kızılay Haftası yapılır, metroda, meydanda Kızılay çadırları kurularak 'kan bağı' düzenlenir. Çoğu kesimin Kızılay'a yönelik algısı olumlu yöndedir. Elbette yardım kampanyaları da yapılmakta, binlerce insan bu kampanyalarda gönüllü olarak yer almaktadır. Ancak tüm bunların dışında başka bir Kızılay gerçekliği daha vardır. Basına yansıyan usulsüzlükler, eş-dost kayırmacılığı, yolsuzluklar, yandaş kurum haline gelme ve son olarak da yönetim kadrolarının kendi maaşlarına yaptıkları zam oranları bu iddiaları desteklemektedir.

Milletvekillerinin maaşından daha yüksek maaş alan Kızılay Genel Müdürü ve Genel Müdür Yardımcısı bir yanda, direktörlerin maaşlarına son dört yıl içerisinde %461 oranında zam yapılması diğer yanda... Milyonlarca emekçinin asgari ücret ile geçimini sağlamaya çalıştığı bir ülkede yaşadığımızı unutmayalım. İnsanların bağışlarını toplayarak bütçe oluşturan bir yardım kuruluşunda, gönüllüler üzerinden de faaliyet örgütleyen, "yoksullara yardım eden" bu kurumun yöneticilerinin maaşlarının yüksekliğini bu gerçek üzerinden değerlendirmeyi de...

Kızılay'ın ne hale getirildiğini görmek için Yönetim Kurulu üyelerine göz atmakta yarar var. Zira çoğu AKP'nin çevresinde, bazıları akrabalık ilişkisi içerisinde, aynı zamanda kimileri Erdoğan'ın çocuklarının vakıflarında üye ya da yönetici durumdadılar.

Örneğin Yönetim Kurulu Başkanı Kerem Kınık'ın eşi Hatice Kınık Sağlık Ba-

kanlığı'nda Daire Başkanı. Kerem Kınık ise AKP'den İstanbul 10. dönem İl Genel Meclisi Üyeliği ve İBB Sağlık Komisyonu Başkanı olarak görev yaptı. Kızılay Genel Müdürü İbrahim Altan, AKP Yalova Milletvekili Ahmet Büyükgümüş'ün kayınpederi. Aynı zamanda Deniz Feneri davasında "güveni kötüye kullanma" suçundan hüküm giymiş bir zat. Kızılay Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Başkan Yardımcısı İsmail Hakkı Turunç geçtiğimiz yıllarda AKP'li Fatih Belediyesi Başkan Yardımcılığı yaptı. Diğer Yönetim Kurulu Üyesi Fatma Meriç Yılmaz AKP'li eski Sağlık Bakanı Recep Akdağ'ın çalışma ekibinde yer almış. AKP'li Ümraniye Belediyesi'nin bir önceki başkanı Hasan Can'ın kardeşi Hüseyin Can da Kızılay Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Sekreteri. Denetim Kurulu Üyesi Sema Kopuz Yetiş KADEM üyesi ve AKP 24'üncü dönem Adıyaman milletvekilinin eşi. Sadece bu bilgiler ışığında bile Kızılay'ın tamamen eş-dost ve yandaş kurumu haline geldiği görülüyor.

Ekonomik krize rağmen başta Cumhurbaşkanlığı koltuğunda oturan şefi olmak üzere AKP'nin kadroları gerek maaşlarına yapılan zamlarla gerek kendi aile bireylerini kayırarak, şirketlerine tanıdıkları imtiyazlardan ve başka birçok kanaldan kaymak toplamaya devam ediyorlar. Kızılay gibi köklü bir geçmişe sahip ve toplumda hatırı sayılır bir ilgiye konu olan bir kurumun gelir kaynaklarını "yardım ediyoruz" kılıfı ile paylaşıyorlar.

Yalnızca yıllar içerisinde maaşlara yapılan zamlar ile gerçekleşmiyor bu yağma. Yakın zamanda yeni bir örnek daha yaşandı. Dünya Gıda Programı (WFP) "Yabancılar Yardım Projesi" için 3 milyon 700 bin lira gönderiyor. Kızılay Yönetim Kurulu da bu parayla lüks araç alıyor ve "kırsal alanlara kolay erişim" bahanesini ileri sürüyor.

Başkanlık ofisi olarak İstanbul'da 12 bin 500 dolar kirası olan bir yalı kiralandığı açığa çıkmıştı geçtiğimiz yıllarda. Eski Kızılay başkanlarının ofis olarak İstanbul'da yer alan, kuruma ait bir işlet-

me olan Altıntepe Tıp Merkezi'ni kullandığı biliniyor.

Bunların yanı sıra, Kızılay'a yapılan bağışların Yeryüzü Doktorları, Diyanet Vakfı, Suriye Türkleri Eğitim ve Yardım Laşma Derneği, Aziz Mahmut Hüdayi Vakfı gibi başka vakıflara nakit olarak dağıtıldığı haberi yansıdı kamuoyuna. Eski Başbakan Ahmet Davutoğlu'nun eşi Sare Davutoğlu'nun da kurucusu ve üyesi olduğu Yeryüzü Doktorları aynı zamanda Kızılay Genel Başkanı Kerem Kınık'ın bir dönem genel başkanlığını yaptığı bir vakıf. Bağışların dağıtıldığı vakıflardan biri olan Mahmut Hüdayi Vakfı'nın da Nakşibendi Tarikatı ile bağlantılı olduğu belirtiliyor.

Kızılay örneği üzerinden görülüyor ki sermaye düzeninde yardım kuruluşları dahi kârın, çıkarın, yağmanın aracı olarak kullanılıyor. Burjuva partilerinin çevresinde-içinde olanlara da yardım kuruluşları üzerinden dahi palazlanmak ve zenginleşmek düşüyor.

U. AZE

Binlerce EYT'li Tandoğan'da buluştu

İnsanca yaşam ve emeklilik haklarını isteyen binlerce EYT'li 8 Eylül'de Ankara'da Tandoğan mitinginde bir araya geldi.

Birçok ilden gelen ve Atatürk Kültür Merkezi'nde toplanan EYT'liler Tandoğan miting alanına geçtiler. Edinilen bilgiye göre, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin EYT için verdiği araçları son anda geri almasından kaynaklı birçok emekçi alana gelemedi. Ankara İşçi Meclisi'nin de dövizleriyle katıldığı mitingde Ankara EYT sorumlusunun yaptığı konuşmanın ardından Grup Devnim sahneye çıktı. Grup Devnim adına yapılan konuş-

mada sermaye devletinin yol açtığı israf-lara, kıdem tazminatının gaspı hedefine, sözleşme masalarında işçilerin satılmasına, grev yasaklarına, muhalif bütün seslerin azgınca bastırılmasına değinildiği sırada orada bulunan 'sorumlu' kişiler tarafından "konuşma hakkınız yok" denilerek konuşmanın bitirilmesi istendi. Bunun karşısında Grup Devnim bu durumu bütün emekçilere teşhir etti ve

"konuşmamız engelleniyor" denilerek mücadeleyi büyütme çağrısı yapıldı.

Müzik dinletisinin devamında, grubun programının bitmesine çok vakit varken 4. parçanın sonunda grup, ikiyüzlüce "teşekkür edilerek" sahneden indirildi. Bu durumu teşhir eden grup üyelerine işçi ve emekçiler tarafından destek verildi, "Bu durumu biz şikayet edeceğiz" denildi.

Farklı siyasi partilerden milletvekilleri ve Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanı Mansur Yavaş'ın da sahneye çıkarıldığı mitingde, Emeklilikte Yaşan Takılanlar Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Başkanı Gönül Boran da söz aldı. Ardından sahneye DİSK ve KESK genel başkanları çıktılar ve destek mesajları verdiler.

Açıklamaların ardından sanatçı Haluk Levent sahne aldı ve EYT mücadelesine desteklerini ilettiler. Ardından bir sosyal güvenlik uzmanı konuşma yaptı. Destek açıklamalarının ardından miting sonlandırıldı.

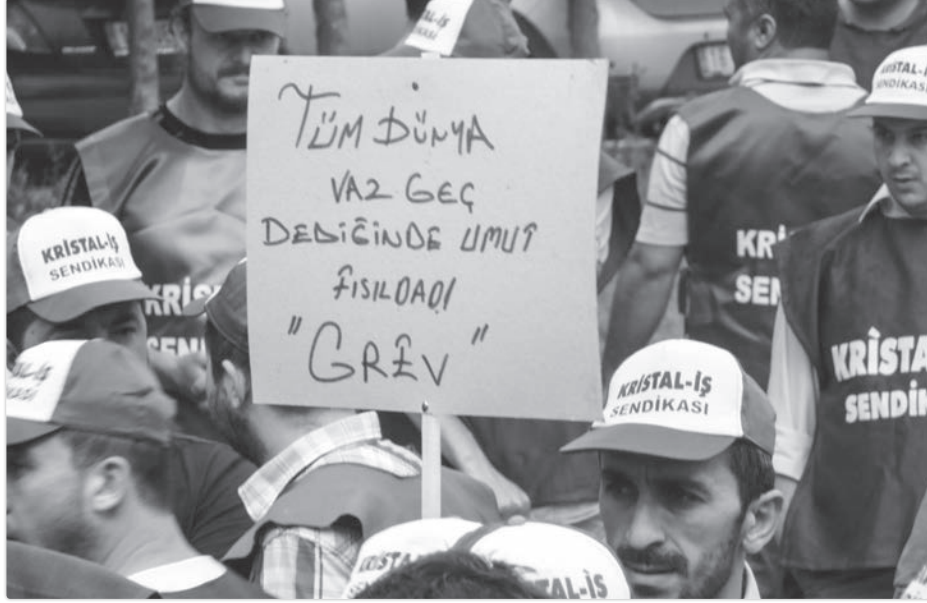
Hakkımız olanı almak için daha çok grev, daha çok direniş!

İşçi sınıfının sürekli hak kaybına uğradığı, saldırılara maruz kaldığı bir dönemden geçiyoruz. Buna karşın grev ve direnişlerin yaygın olmadığını, yaşananların ise parçalı ve birleşik bir mücadeleden yoksun olarak hayata geçtiğini görüyoruz. Sendikalı olmak bu saldırıları püskürtmek için önemli bir imkanken, ne yazık ki işçilerin sendikalı oldukları fabrikalarda böylesi direnişler de çok az gerçekleşiyor. Çeşitli işkollarında yaşanan toplu iş sözleşmelerinde ise grevden özellikle uzak duruluyor.

Kamu işçilerini ilgilendiren TİS görüşmeleri esnasında Türk-İş ağasının söyledikleri ibretliktir. Ancak bu anlayış sadece Türk-İş'e hakim bir ihanet çizgisi değildir. Eski DİSK Başkanı, şimdi CHP Milletvekili Kani Beko'nun İzmir'de gerçekleşen grev esnasında söyledikleri de aynı bakışın bir ürünüdür. Açık kalan mikrofona, "uzarsa işi karıştıracağız, en azından kapattım böyle" ve "grev yapacak paramız yok" diyen Ergün Atalay ile grevlerin işçilere de zararı olduğunu söyleyerek "öğüt veren" Beko'nun ifadeleri, anlayış temelindeki ortaklıklarını göstermektedir. Keza Hak-İş, Memur-Sen, Kamu-Sen vb. sendika adını taşıyan kuruluşlar da bu platform içindedirler.

GREV KİMİN İÇİN KORKULACAK BİR ŞEYDİR?

İşçi sınıfının hak alma mücadelesindeki en önemli silahı olan grevlerin, yani üretimden gelen gücün sermaye sınıfını ve onun hükümetlerini korkuttuğu ortadadır. Bu yüzden grevler yasaklanmakta, insanca çalışma koşulları için direnen işçilere saldırılmakta, hatta üçüncü hava-

limanı örneğinde olduğu gibi, yüzlerce işçi gözaltına alınıp, onlarca tutuklanabilmektedir. Bunlar en sık yaşanan uygulamalardır.

Diğer taraftan söz konusu sendikal bürokrasi şebekesi de grevlerden korkmaktadır. Grevlerin işçiler için bir okul olduğu, başladığı sınırlarda kalmayıp çok daha ileri biçimlere büründüğü, yaşanmış nice örnek dolayısıyla da bilinmektedir. Sendika ağaları, çeşitli direniş süreçlerinden geçerek grev okullarında bilinçlenmiş işçilerin, hem sarı sendikaların savundukları sömürü düzenini hem de bürokratların koltuklarını tehlikeye sokacağını bildikleri için grev ve direnişlerden özenle uzak durmaktadırlar. Sendika bürokratlarının, adına diyalog sendikacılığı dedikleri, her fırsatta iş barışından dem vurdukları bu anlayışta grev ve direnişlere yer yoktur. Kimi za-

man istemeye istemeye ilan ettikleri ya da mecbur kaldıkları grevlerde yaptıkları açıklamalar, grevlerin gücünü zayıflatan, işçilere umut vermekten çok karamsarlığa sürükleyen içeriktedir. Zoraki ilan edilmiş grev açıklamalarında kullanılan "isterdik ki greve mecbur kalmayalım" vb. sözler öylesine kurulmuş cümleler değildir. İşçi sınıfının bilincinden ve eylemli pratiğinden grevleri silmeye çalışanlar için zaten fabrika işgalleri, dayanışma grevleri, genel grev vb. gibi diğer mücadele yöntemleri de çoktan unutulmuştur.

Mevcut sendika konfederasyonlarının çizgisi aşağı yukarı aynıdır. Kimisi zaten gönüllü memurluklarını yaptıkları sermaye iktidarına hizmet için, kimisi ise sınıf mücadelesinden uzak ideolojik anlayışları sebebiyle bu mücadeleyi sınıfsal özünden kopararak ele almaktadır. Böylece sınıf mücadelesi karartılmaktadır.

Fakat işçi ve emekçileri haklarını kaybederken savunmasız bırakanlar, onların geri bilincini beslemek, şovenizmin etkisi altına almak, düzene yedeklemek için ellerinden gelenin almasını yapmaktadırlar. Grev okullarında yetişmeyen işçi ve emekçiler, sarı sendikaların çok yönlü kuşatması altında hangi sınıfa mensup olduklarını, hangi sınıfın kavgasını vermeleri gerektiğini ve kimlerle kardeş olduklarını unutmaktadırlar. En ileri, "sol" olduğu düşünülenler ise emekçilerin yakıcı taleplerinden çok sendikalara hakim anlayışların ihtiyaçları çerçevesinde mücadele rotası çizdikleri için kendi üyeleriyle bağlarının kopmasına yol açmıştır. Yani düzenin ideolojik propaganda aygıtı gibi davrananlar da mücadeleyi sınıfsal zeminden kopararak ele alanlar da sınıf bilincinin gelişmesine engel olmaktadır.

Bir başka gerçek ise harekete geçmiş işçi bölükleri karşısında, bu harekete engel olamayan sendikal anlayışın izlediği ibretlik tutumdur. Eyleme geçenler karşısında sadece seyirci konumda kalmayıp direniş kırıcılığı yapılması açısından Greif işgali ve Metal Fırtna oldukça öğreticidir.

Öte taraftan sendikasız işçilerin hayata geçirdikleri direnişler de oldukça dikkat çekicidir. Sendikal bürokrasi bu gibi direnişlerden de özenle uzak durmaya çalışmakta, sözlerini ise direnişi kırmak için söylemektedir. Örneğin yakın zamanda ücret zamları nedeniyle Antepli tekstil-dokuma işçilerinin eylem sürecinde ilde şubeleri bulunan Öz İplik-İş ve TEKSİF yönetimleri hiç ses çıkarmamış, DİSK TEKSTİL ağaları ise patronların yaşadığı zararlara dikkat çeken ve onlardan medet uman ibretlik bir açıklama yapmışlardı. Yalnızca Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası (DEV TEKSTİL) işçilere hakları olanı almaları için izlenmesi gereken mücadele yöntemini anlatmaya çalışmıştır.

Sonuç olarak sermaye iktidarı AKP grev yasaklarıyla, onun güdümündeki sendika bürokratları da işçileri grevlerden uzak tutarak, kölece çalışma koşullarının devamını sağlıyorlar. İnsanca çalışma ve yaşam mücadelesinde en önemli silahı olan grev hakkından yoksun bırakılan işçi ve emekçilerin kaybı her geçen gün daha da artıyor. Çözüm ise Kavel'de olduğu üzere, grev hakkının grev yapılarak kazanıldığı direniş yolundan yürümektir.

"TEKSİF ihanet sözleşmesine imza attı"

Tekstil grup toplu iş sözleşmesi (TİS) sürecinde, TEKSİF ile Tekstil İşverenleri Sendikası arasında "anlaşmazlık" ve "grev ilanı" sonrasında taraflar 7 Eylül'de anlaşmaya vardı.

TEKSİF, ilk 6 ay için yüzde 8'lik sefalet zammına ve üç yıllık sözleşmeye imza atarak bir kez daha işçi sınıfına ihanet etti.

Tekstil İşçileri Birliği ise "TEKSİF ihanet sözleşmesine imza attı" başlıklı açıklama

yaparak şunları belirtti:

"3 yıllık imzalanan sözleşmeye göre, ilk 6 ayda %8, ikinci 6 ayda %4 ve diğer 6 aylık dilimlerde %4+enflasyon farkına imza atıldı.

TİS, sürecin başından itibaren kapalı kapılar ardında sürdürülürken, işçilerin söz ve karar hakkı hiçe sayıldı. Grev kararı alınmasına rağmen hiçbir hazırlığın yapılmaması ise ihanet sözleşmesinin belirtileri idi.

İğneden ipliğe tüm tüketim ürünlerine %40'lara varan zamların yapıldığı, krizin tüm faturasının işçilere çıkartılmak istendiği bu süreçte, böylesi bir sözleşmeye imza atmak, işçi sınıfına ihanet etmektir.

Tekstil İşçileri Birliği olarak, tekstil işçilerine çağrımızdır. Bu ihanet sözleşmesini tanımayalım. Tekstil patronlarından ve ihanetçi sendika bürokratlarından hesap soralım."

Metal işçisinin tarihi, gücünün ifadesidir!

MESS ile metal işçisi arasındaki çetin mücadele, Grup Toplu İş Sözleşmesi görüşmeleri dolayısı ile yeniden sahneye çıkıyor. MESS ve metal işçisi arasındaki mücadele, genç kuşakların hafızalarında 2015 Metal Fırtına ile yer etse de oldukça eski bir geçmişe sahiptir. Bir açıdan Türkiye kapitalizminin gelişimi içerisinde işçi sınıfının sahneye çıktığı döneme uzanan metal işçisinin mücadelesi, patronların vurucu örgütü olan MESS'in kurulması sonrası Türkiye tarihine damga vuran deneyimlerin ortaya çıkmasında özel bir rol oynamıştır. Metal işçisinin öne çıkan mücadeleye tarihinden baktığımızda, MESS'e karşı verilen mücadelenin salt toplu sözleşmeler kapsamında olmadığını, Türkiye kapitalizminin temel direği olan metal işkolu üzerinden sınıflar arası bir kavganın önemli yansımalarını görmek mümkündür. İşçi sınıfının ekonomik ve siyasal mücadelesinde metal işçileri hep yol açan bir pozisyonda olagelmışlerdir.

1950'li yılların ardından Türkiye'de hızlanan sanayi gelişme ile birlikte işçi sınıfının gelişimi hızlanır. 1947 yılında İstanbul Demir ve Madeni Eşya İşçileri Sendikası'nın (Demir-İş) kurulması, bunun metal işçileri arasındaki yansımasıdır. Demir-İş, 1956 yılında Türkiye Maden-İş adını alır. '60'lı yıllara kadar metal işçilerinin örgütlenme ve hak arama girişimleri patronların ağır saldırıları ile püskürtülür. Metal işçisinin gelişmeye başlayan mücadelesi karşısında 11 Ekim 1959'da azıllı patron örgütü MESS kurulur. 1960 darbesinin ardından kabul edilen ve örgütlenmenin önünü görece açan '61 Anayasası sonrasında ise metal işçisi Maden-İş'le bütünleşen tarihsel mücadelelere imza atmaya başlar.

Gelişen işçi sınıfının arayışının bir simgesi olarak Saraçhane mitingi bir dönüm ve sıçrama noktasıdır. 31 Aralık 1961 tarihinde İstanbul Saraçhane meydanında yapılan miting, cumhuriyet dönemi işçi hareketi tarihinin o güne kadarki en kitlesel eylemidir. Toplu iş sözleşmesi ve grev hakkına odaklanan mitinge yaklaşık 200 bin işçi katılmıştır. Metal işçileri, Maden-İş şahsında Saraçhane mitinginin önemli bir örgütleyicisi ve bileşenidir.

Yine metal işçisinin 1963 yılında işçi sınıfına armağan ettiği Kavel direnişi, yasalarda yer almayan grev hakkının fiili

olarak kullanıldığı bir direniştir. Direniş, grev hakkının 275 sayılı *Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu* ile yasalara geçmesini sağlar. Kavel işçilerinin ortaya koyduğu bu ısrar sonrasındaki yıllarda işçi sınıfının mücadelesinin yönünü tayin edecektir.

1964 yılına gelindiğinde MESS ve metal işçisi arasında ilk kavga baş gösterir. Grevlere kaynaklık eden talepler ücret veya sosyal hak talepleri değil, işyerlerinde Maden-İş'in etkin bir sendikal örgütlenme yaratmaya ve patronların keyfi yönetimlerini kırmaya dönük taleplerdir. '64 MESS grevleri, sendikaların işyerlerinde etkinleştirilmesi ve iş güvencesi planında önemli bir mücadele deneyimi yaratmıştır.

Türkiye işçi sınıfının militan mücadelesinin gelişimindeki köşe taşlarından biri olan DİSK'in kuruluş aşamasında da metal işçileri yine temel bir rol oynamışlardır. Türk-İş'ten koparak DİSK'in temellerini atan 3 sendikadan birisi metal işçilerinin mücadelesi ile özdeşleşen Maden-İş'tir. DİSK'in kurulması işçi sınıfının mücadelesine yeni bir soluk kazandırmış, işçilerin örgütlenmesi ve mücadeleye katılmasını da kitlesel bir boyuta taşımıştır. Bundan dolayı işçilerin mücadelesini baltalamak isteyen devlet DİSK'i kapatma kararı alır. DİSK'in kapatılma kararına karşı işçi sınıfı, Türkiye tarihinin en ileri, kitlesel ve militan işçi eylemlerinden olan 15-16 Haziran Direnişi'ni gerçekleştirerek, sermaye devletine geri adım attırır. Yine 15-16 Haziran'ın örgütlenme sürecinde ve barikat başlarında metal işçileri vardır.

Uzun yıllar sonra ilk defa 1976 yılında 1 Mayıs'ın kutlanmasında, keza kanlı

1 Mayıs olarak bilinen ve 500 bin işçinin katıldığı Taksim 1977 1 Mayıs'ının örgütlenmesinde metal işçileri sürükleyici rol oynamışlardır.

Söz konusu dönemde örgütlenmiş güçlenen işçi hareketi karşısında farklı engellemelerle hareketi dizginlemeye çalışan devlet, DGM'ler ile sıkıyönetimi süreklileştirerek, mücadelenin önüne geçmek istedi. DGM'lerin yer aldığı yasanın çıkartılması için MESS, TİSK'in görevlendirmesi ile canhıraş bir çaba sergiledi. İşçi sınıfının siyasal eylemi olarak tarihe geçen DGM direnişi karşısında MESS, tehditlerle metal işçisine savaş ilan etmişti. Genel grev yasak olduğu için yapılan iş durdurmaları, miting ve eylemlere işçiler cephesinde "Genel yas" adı verildi. Eylemlere metal işçileri de işçi sınıfının militan gücü olarak katıldı. Eylemlere ilk gün 100 bin, ikinci gün ise 300 bin civarında işçi katıldı. MESS, 3 bin öncü metal işçisini işten çıkartarak, direnişe engel olmaya çalıştı. İşten çıkartılan işçiler kara listelere alınarak, başka işyerlerinde işe girmeleri engellendi. Ancak işçi sınıfının vermiş olduğu mücadeleler ile DGM'lerin kurulması engellendi. "DGM'yi ezdik, sıra MESS'te!" şiarının ortaya çıktığı direnişte metal işçisi yine ön saflardaydı.

Yine '70'li yıllarda metal işçisinin örgütlenmesinin ülke sermayesi açısından stratejik işletmeleri de kapsamaması ve yaygınlaşması MESS'i tedirgin etmekteydi. MESS, metal işçisinin önemli bir mücadele aracı olan Maden-İş'i güçten düşürmek için işyerlerindeki sözleşme süreçlerini uzatarak grup sözleşmesini dayatıyordu. Maksat aynı anda greve çıkacak işçileri ekonomik olarak güçten düşürmekti. 1977 yılındaki bu saldırı

metal işçisinin direnci ile karşılaştı. Grup sözleşmesi metal işçisi için patronları zorda bırakacak bir araca dönüştü.

Ve 1980'de, MESS grevleri sürerken gerçekleştirilen 12 Eylül faşist darbesi, bizzat metal işçisine karşı da yapılmış bir saldırdır. Dönemin MESS yöneticilerinden Halit Narin'in "Bugüne kadar işçiler güldü, artık gülme sırası bizde" sözleri '80 darbesinin ekonomi-politiğini özetleyen bir cümle ve asıl hedefi işaretleyen temelli bir vurgu olarak tarihe geçti. 12 Eylül darbesi MESS'in önünü düzlerken, fabrika kapılarını da Türk Metal çetesine açmış oldu.

12 Eylül'ün karanlığına karşı ilk ses yine metal işçilerinden geldi. 1986 yılında Netaş işçileri yaptıkları grev ile kendilerinden sonra gelecek olan '89 bahar eylemliliklerine ve '91'deki Madenci Direnişi'ne esin kaynağı oldular.

Özetle, metal işçisi Türkiye işçi sınıfının lokomotif gücü olmuştur yakın tarih boyunca. Yakın dönemde gerçekleşen 2015 Metal Fırtına bunun en son örneğidir. Grev hakkının kazanılmasından iş güvencesine kadar bir dizi konuda metal işçileri, Türkiye işçi sınıfı tarihinde "buz kıran yol açan" bir misyon üstlenmişlerdir.

2019 MESS grup toplu sözleşme görüşmelerinin başladığı bugünlerde krizin faturasına ve kıdem tazminatının gaspına karşı metal işçisi yeniden nesnel olarak öncü rolüne bürünebilme potansiyeline sahiptir. Bunun bilincinde olarak MESS Grup Toplu İş Sözleşmesi sürecini ele almak, devrimci bir sınıf hareketi geliştirme kaygısı ile hareket eden tüm ilerici-devrimci güçlerin temel bir sorumluluğudur.

Metal iş kolunda TİS süreci: İşçiler şer üçlüsüne karşı

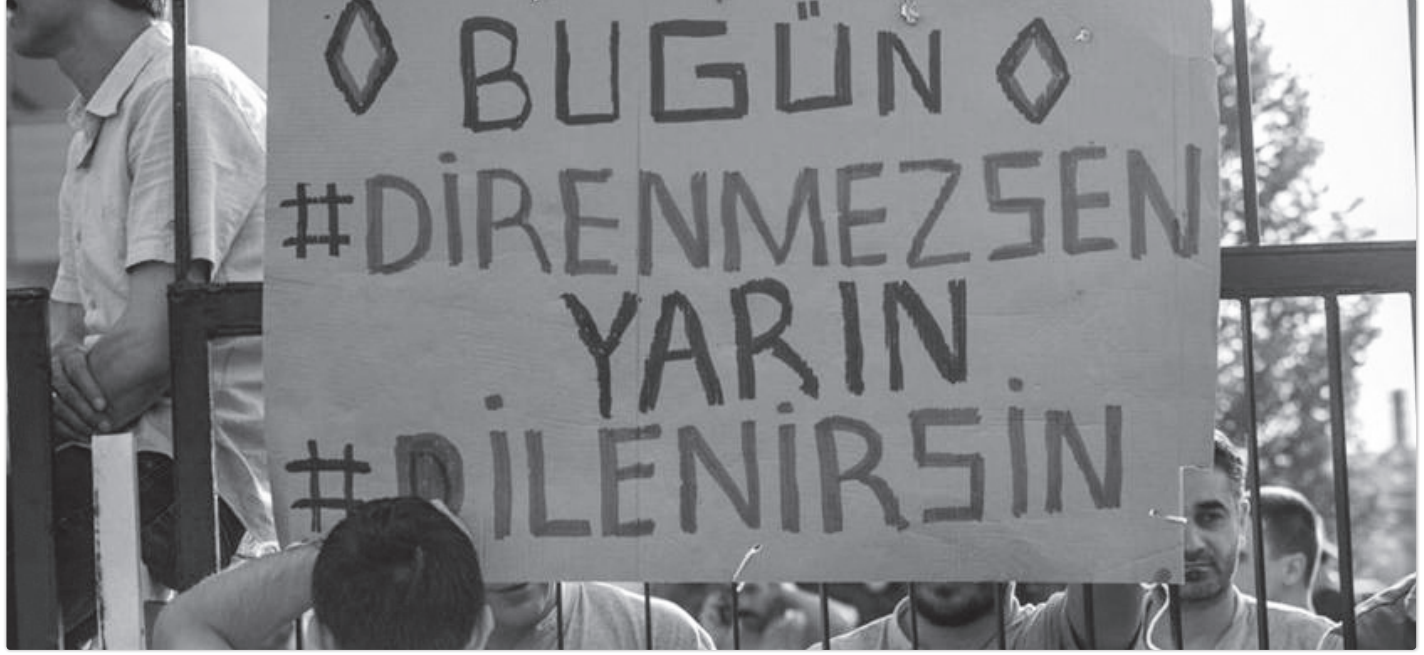
8 Eylül Pazar günü toplanan Türkiye MİB Meclis'inde yapılan TİS sunumunun elden geçirilmiş halidir.

Son yıllarda kapitalistler ağır bir ekonomik krizin içindeler. Bunun oluşan faturası her zaman olduğu gibi yine bizlere kesilmeye çalışılıyor. Kapitalistlerin kâr hırsı ve buna dayalı plansız ekonomik sistemleri sorumlu iken fatura bizlere kesilmek isteniyor. Bugün iğneden ipliğe her şeye zam geldi. Birçok hakkı elinden alınan sınıfın elinde kalan son kırıntılara da göz dikilmiş durumda. BES, işsizlik fonu, esnek çalışma gibi yöntemlerle, yeni vergiler, mevcut vergilere yapılan zamlar, başta temel tüketim mallarına dönük uygulanan fahiş fiyatlarla sömürü katmerleşleştiriliyor.

Sınıfa dönük saldırıların bugün en gündemde olanı ise kıdem tazminatının gaspı. Kurulacak fon ile sermayeye kaynak oluşturulacak ve sınıfın elinde kalan son hak da gasp edilecek. Bugün sınıf için bir başka sorun da işsizlik. Üretim daralması, dövizin yükselmesi, ihracatın durması gibi sebeplerle işten çıkartmalar yoğunlaşmıştır. Resmi rakamlara göre 4 milyondan fazla, gerçekte ise 8 milyona yakın kişi işsizdir. Çalışanlara da işsizlik sopası gösterilerek ağır çalışma koşulları ve düşük ücretler dayatılmaktadır.

İHANETE GEÇİT VERMEMEK İÇİN HAZIRLANALIM

İşte böyle bir dönemde 140 bin metal işçisini doğrudan, milyonlarca metal işçisini ise dolaylı etkileyecek metal grup TİS sürecine girmekteyiz. İlk olarak 2019 yılında yaşanan birkaç sözleşmeye bakarak kendi TİS sürecimizde karşılaştıklarımızı görebiliriz. Yakın süreçte imzalanan TÜPRAŞ, MATA sözleşmeleri, kamu işçi ve emekçilerine dayatılan sözleşmeler bugün metal işçisinin de karşılaştığı saldırılara ışık tutmaktadır. 3 yıllık sözleşme dayatması, resmi enflasyon rakamları altında zam oranları, çalışma yaşamında kazanılan hakların elimizden bir bir alınması... Ve bütün bunlar sermaye ve devlet işbirliği içinde koordineli bir şekilde gerçekleşmektedir. Öyle ki TÜPRAŞ sözleşmesi ayrıca ibretliktir. Sözleşme Koç sermayesinin verdiği de altında bir rakama, Yüksek Hakem Kurulu kararı ile %6'ya bağlanmış. Kamu TİS'leri ise sendikal bürokrasinin uğursuz

rolünü göstermesi açısından önemlidir. Kamu TİS'leri 150 lira seyyanen, ilk yıl için %8+4, ikinci yıl için %3+3'lük sefalet zammı dayatmasında bulunan AKP'nin isteği doğrultusunda gerçekleşti. İmzalar öncesinde grev söylemleri ile sözde mücadele pozları veren Türk-İş başkanı hain, imza sonrasında yaptığı açıklamalar ile sınıfa ihanetini belgelemiştir.

9 Eylül'de ilk görüşme ile başlayacak kendi TİS sürecimize bu gözle bakabilmeli ve yaşanacak olan ihanete geçit vermemek için şimdiden hazırlanabilmeliyiz.

METAL İŞÇİSİNİN KARŞISINDA ŞER ÜÇLÜSÜ VAR

Toplu sözleşme süreçleri iki sınıfın karşı karşıya geldiği çetin bir mücadele süreçleri olarak gerçekleşmektedir. Bu süreçte biz işçilerin bir sonraki dönemdeki çalışma ve yaşam koşulları belirler. Bu yüzden bize ağır çalışma koşulları altında katmerli sömürüyü reva görenlerle hesaplaşma zamanıdır da TİS süreçleri. MESS grup TİS süreci ise birçok metal fabrikasında ortak işleyen bir süreç olduğu için binlerce metal işçisi için bir taraflaşma ve ortak mücadele zeminlerinin güçlenmesidir aynı zamanda. '77-'80 döneminde TİS sürecinin tıkanması ile yaşanan büyük metal grevini parçalamak 12 Eylül'ün hedeflerinden biridir. '90'lı yıllardaki grevlerin, '98'deki büyük ayağa kalkışın sınıfın sonraki mücadele süreçlerine hep etkisi olmuştur. 2015'teki büyük

metal direnişi "Metal Fırtına" ise yine 2014 TİS sürecinin sonucudur.

MESS Grup TİS sürecine hazırlıklar sermaye, devlet ve sendikal bürokrasi cephesinden farklı farklı çalışmalarla yapılmaktadır. Ancak hepsinin tek hedefi vardır; sömürünün katmerleşmesi ve metal işçisinin buna boyun eğdirilmesidir. MESS şimdiden kriz söylemleri, üretim daralması, işsizlik ve imzalanan sözleşmeleri örnek göstermektedir. 3 yıllık sözleşme dayatmasını yaptığı anketlerle pazarlamaya çalışmaktadır. İkramiyelerin performansına dayalı hale getirilmesi ve sosyal hakların tırpanlanması gibi çeşitli saldırıları gündemleştirmektedir. Son yıllarda üzerine düşen görevi layıkıyla yerine getiren sermaye devleti ise grev yasaklarını, YHK gibi kurumlarını hazır tutmakta. Yetmediği yerde ise Metal Fırtına'da olduğu gibi kolluk güçlerini devreye sokmaya hazırdır. Sendikal bürokrasi ise yıllardır oynadığı uğursuz rolünü oynamak için fabrikalarda hummalı çalışmalar yürütmektedir. Metal işçisinin beklentisini düşürmek, mücadele azmini kırmak için söylemler geliştirmektedir. Muhafız işçileri yalnızlaştırmak ve baskı altına almaktadırlar. Yakın süreçte Türk Metal ve Birleşik Metal-İş arasında imzalanan protokol ise bu süreçte ortak hareket edeceklerinin de bir göstergesidir, belgesidir.

Karşımızda, MESS şahsında kapitalistler, AKP şahsında sermaye devleti ve sendikal bürokrasi şer üçlüsü bulunmak-

tadır. Bu şer üçlüsünü yıkmak ancak metal işçisinin tabandan birliği ve fiili meşru mücadele hattıyla mümkündür.

TEMEL ÖLÇÜ SERMAYEDARIN NE KADAR VEREBİLDİĞİ DEĞİL

Taleplerimize geçmeden önce, yakın zamanda Türk Metal'in açıkladığı sözleşme taslağına bakarsak; ücretlere ilk altı ay için yüzde 26.28 ikinci altı ay için enflasyon+1; üçüncü altı ay için enflasyon+2; dördüncü altı ay için enflasyon+1 zam talebi yer aldı. Bunun içerisinde birçok sosyal haklar üzerine sözde iyileştirmeler var. Türk Metal'in açıkladığı taslak başta söylediğimiz kriz koşullarında yaşanan kayıplar dahi düşünülmediğinde işçilerin beklentilerinin çok çok altındadır. Ücret haricinde metal işçisinin koleliğini sınırlamaya yönelik hiçbir madde sözleşmede yer almamaktadır. Kaldı ki Türk Metal hiçbir sözleşme sürecinde masada istediğini alamamıştır. O yüzden bu taslak ancak ve ancak satış taslağıdır. Metal işçileri olarak bu satış taslağını yırtmalı ve hiçbir koşulda kabul etmemeliyiz. Birleşik Metal-İş taslağını halen açıklamamaktadır. Ancak fabrikalardan gelen bilgiler doğrultusunda taslakta ücret zammı olarak %10+3.80 TL'lik bir artış isteneceği doğrultusundadır. 9 Eylül'de MESS'le yapılacak ilk görüşme sonrası taslağını tüm işçilere açıklayacağını ifade etmiştir. Bu durum bile göstermektedir ki Birleşik Metal-İş taslağını fabrikalarda tartıştırmak istememekte ve işi "oldubittir"

tiye" getirmek istemektedir.

Bizleri temsil ettiklerini iddia edenlerin taslakları bizlerin istekleri ve ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanmamıştır. Peki, metal işçisinin TİS sürecindeki talepleri ne olmalıdır.

TİS süreçleri fabrikalardaki çalışma ve yaşam koşullarını belirler demiştik. Sömürünün sınırlandırılması için önemli imkanlar barındırır. Bu yüzden taleplerimizi belirlerken bizim temel ölçümüz hiçbir zaman sermayedarların ne verebileceği olmamalı, bizim ne kadar alabileceğimiz temelinde olmalıdır. Unutulmamalıdır ki alacağımız haklar kapitalistlerin bize verdiği değil bizim yarattığımız değerden ne kadar alınacağıdır. Yani TİS süreçlerinde sermayenin bizden ne kadar çalacağı belirlenecektir. O yüzden insanca çalışma ve yaşam koşullarına ulaşmak için istenen her türlü talep, bizim haklı ve meşru taleplerimizdir. Bu ilkeyi her zaman kıstas taleplerimizdir. Bu bilinçle davranabilmeliyiz.

METAL İŞÇİLERİNİN TALEPLERİ NE OLMALI?

TİS'lerde işçilerin en çok tartıştığı ve ilgilendiği talep ücret zamlarıdır. TİS süreçlerini sadece ücretler konusuna sıkıştırmamak gereklidir. TİS'e toplam çalışma koşullarının belirlenmesi olarak bakılmalıdır. Ücret zamları konusuna gelince resmi enflasyon rakamları, hayattaki gerçek enflasyonun yarısı bile değildir. Sendikaların açıkladığı açlık ve yoksulluk sınırları orta yerde duruyorken bugün istenen rakamlar komik ve gülünçtür. Metal işçisi olarak bunu hiçbir şekilde kabul etmemeli ve "insanca yaşamaya yetecek ücret" bizim temel taleplerimizden biri olmalıdır.

Gündemdeki bir diğer konu **3 yıllık sözleşme dayatmasıdır**. MESS'in özellikle öne çıkarttığı bir saldırdır. Gerekçe olarak işyerlerinde çalışmanın "istikrarı-

nın" sağlanması ve "barış ve huzur" ortamının oluşmasıdır. Gerçekte ise sömürünün arttırılması ve bunu 3 yıl boyunca sorunsuz sürdürebilmektir. O yüzden 3 yıllık sözleşme bugünün koşullarında düşünülüğünde metal işçisinin ücretlerinin daha da erimesi anlamına gelecektir ve bu dayatma asla kabul edilmemelidir.

MESS'in bir diğer saldırısı da **ikramiyeler ve sosyal haklarımızdır**. MESS ikramiyelerin performans ve devamsızlığa göre verilmesini ve sosyal hakların tırpanlanmasını hedeflemektedir. Bu saldırı ile metal işçisi performans dayatması ile bölünmeye çalışılmaktadır. Bu kabul edilmemelidir. İkramiyelerin aylara bölünerek ödenmesi ile aldığımız düşük ücretler gizlenmektedir. İkramiyelerin maaştan ayrı olarak ve aylara bölünmeden verilmesini istemeliyiz.

Fabrikalarda her sözleşme sürecinde yaşanan bir tartışma eski ve yeni işçilerin ücret farklarıdır. Bugün halen fabrikalarda ücret makası bulunmaktadır. Ücretler geçmişe göre daha yakındır ama bu yakınlaşma taban ücretlere doğru kaymıştır. Metal İşçileri Birliği olarak kıdem farkı istenmesini toplam sınıfın çıkarlarına uymamasından ve mücadeleyi birleştirici değil bölmeye yaradığından doğru bulmuyoruz. Bizler fabrikada her zaman eşit işe eşit ücreti savunmalıyız. MESS bunu ücretleri tabanda birleştirmeye çalışmaktadır ama buna da izin verilmemelidir.

Her sözleşme sonrası alınan ücret zamları ile kapitalistler yükselen işçi ma-

liyetleri bahanesiyle toplu işten çıkartma saldırısına başvurmaktadır. Bu saldırı altında fabrikalardaki mücadelede öncü, direngen işçilerin fabrikalardan atılmasıdır. Bu yüzden gerekçesi ne olursa olsun **işten çıkartmaların yasaklanması ve herkese iş güvencesi** temel talebimiz olabilmelidir. Ayrıca iş güvencesinin olmaması kazanılacak hakların da bir güvencesinin olmaması anlamına gelir.

Bugün fabrikalarımızda yaşanan kural dışı ağır sömürü koşullarındaki çalışma sonucu birçok işçi arkadaşımızı iş cinayetine kurban veriyoruz ve bir o kadar da iş kazalarında sakatlanmalar yaşanmaktadır. Bu yüzden fabrikalarda işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleri de bizim için temel talep olmalı.

Bunların dışında talepleri çoğaltabiliriz. Esnek çalışma, taşeron çalışma yasaklansın. Hafta tatili, fazla mesai ücretleri ve süreleri, çalışma sürelerinin kısaltılması gibi temel çalışma yaşamını ilgilendiren konularda talepler sıralayabiliriz.

Ancak sorun tek başına taleplerin belirlenmesi değil elbette. Bu talepleri kazanmak için nasıl bir örgütlenme ve mücadele hattımızın da konuşulması gerekiyor.

Öncelikle, TİS öncesinde de sonrasında da işçileri sürecin içerisine katacak örgütlenmeler yaratmalıyız. Bilinmeli ki bu sorunların bizzat muhatabı işçiler ise mücadele süreçlerinde özne olmalarını gerektiren örgütlenmeler bizim için olmazsa olmaz örgütlenmelerdir. O yüzden bu süreçte "**Söz, yetki, karar hakkı işçile-**

re" ilkesi bizim temel anlayışımız olmalı. TİS masasında oturan işçilerin gerçek temsilcileri olmalı, bütün işçiler süreçten haberdar edilip açık ve şeffaf bir süreç izlenmeli. Bu yüzden her bölümden işçilerin demokratik bir şekilde seçilip temsil edildiği fabrika **TİS komiteleri** kurulmalı ve süreç bu örgütlenmeler üzerinden yürütülmeli. Ayrıca bu komiteler Metal Fırtına sürecinde de işlevini en iyi şekilde görebildiğimiz "**fabrikalar arası kurul**" ile diğer fabrikalarla koordineli çalışmalı. Yani taban iradesini açığa çıkartacak mekanizmalar bu süreçte olmazsa olmazımızdır.

Karşımızda sermaye, devlet ve sendikal bürokrasiden oluşan şer üçgeni var dedik. Bu yüzden bu mekanizmaları kurmak başarının anahtarıdır ama yeterli değildir. Talepleri kazanmak için dış bir mücadele izlemeliyiz. Burada da temel ilkemiz **fiili-meşru militan bir mücadele hattı** olmalı. Sermaye devletinin MESS'le ortak hareket ettiğini ve onların çıkarlarına hizmet ettiğini bir an bile aklımızdan çıkartmamalıyız. Yasaklanan grevler, YHK kararları bunun en açık ve somut göstergeleridir. Taleplerimiz için sonuna kadar gitmeli, yaşanabilecek grev yasaklarını tanımamalı, sendika bürokratlarının hiçbir ayak oyununa gelmemeliyiz. Sonuçta bugüne kadar ne kazanıldıysa sermayenin yasaları ve yasakları tanınmadan kazanılmıştır. Grev hakkı bizim için sermayeye karşı en büyük silahımız ve bu silah bugün elimizden alınmıştır. Bu silahı geri kazanmak her onurlu metal işçisinin görevidir.

Ayrıca bugün metal işçisinin elinde Metal İşçileri Birliği gibi güçlü, kararlı bir örgütlülük vardır. Bu yüzden her öncü metal işçisinin MİB'le bağına güçlendirmesi ve sürecin bir parçası olması gerekmektedir. MİB'in örgütlenme ve mücadele anlayışını bugün her fabrikada var edebilmeliyiz.

Metal İşçileri Birliği Türkiye Meclisi toplandı!

Krizin faturasının işçi emekçilere keşilmeye çalışıldığı, MESS Grup toplu iş sözleşmesi (TİS) sürecinde olduğumuz bir dönemde farklı illerden ve 20'ye yakın fabrikadan farklı sendikalara üye ya da sendikasız birçok metal işçisinin katılımıyla toplanan MİB Türkiye Meclisi canlı tartışmalarla verimli bir şekilde geçti.

Bütün başlıklardan önce yapılan kısa sunumlarla tartışmaların ana eksenini çizildi. Türk Metal üyesi bir işçi sürekliliği olan bir çalışmayla örgütlenmek gerektiğini söyledi. HT Solar'dan bir işçi, krizin bahane edilerek işten atma saldırısının devreye sokulduğunu, Birleşik Metal-İş Şube Başkanı'nın da yönetimin sözcülüğünü yaptığını söyledi. Mata'da işten atılan bir işçi ise deneyimlerini aktardı.

İlk bölümde gerçekleşen diğer konuşmalarda da birçok deneyim ortaya konarken toplamında işçi sınıfı kendini bir güç olarak ortaya koyamadığı sürece sendikal bürokrasiye karşı da, sermayeye karşı da mücadelede ilerleme sağlanamayacağı vurgulandı.

MESS Grup TİS'leri üzerine yapılan konuşma ile sözleşme süreçlerinin öneminden, geçmiş deneyimlerden ve yakın dönem sözleşmelerden bahsedilerek nasıl bir yol izlenmesi gerektiği ortaya kondu.

Ardından söz alan işçiler birçok ko-

nuda konuşmalar yaptılar. Trakya'dan bir metal işçisi, sendikal bürokrasinin rolüne dikkat çekti.

Aranın ardından sendikalar üzerine bir konuşma yapıldı. Deneyimler ışığında Türk Metal ve Birleşik Metal-İş'in tablosu ile TOMİS'in anlamına değinildi.

Türk Metal üyesi bir işçi, TİS süreçlerinin işçilerin algısının açılmasındaki öneminden bahsetti. Trakya'dan bir işçi Birleşik Metal-İş bürokrasisinden söz etti.

Gebze'den bir EKU işçisi Birleşik Metal-İş'in EKU'yu altın tepside Çelik-İş'e sunmasını kendi öz deneyimleri ile an-

latırken, Mata'dan bir işçi yaşadıklarını anlatarak Birleşik Metal-İş'in kendisinin gözünde bittiğini ifade etti. Kocaeli'den bir metal işçisi önemli olanın bürokratik anlayışları yıkmak olduğunu vurguladı. İstanbul'dan söz alan bir katılımcı da çözüme vurgu yaptı.

Ardından MİB çalışması ve örgütlenme başlığı üzerine bir konuşma yapıldı. Sonrasında Gebze'den bir metal işçisi, kapitalizme karşı sosyalist bir dünya inşa etmenin insani bir görev olduğunu, her alanda her açıdan sürekli bir mücadele hattı örgütlenmesi, sabırla programın hayata geçirilmesi gerektiğini söyledi. Kocaeli'den bir işçi, kapitalizmin yarattığı bireyci yaklaşımlara vurgu yaptı. MİB'in çalışmasına ve misyonuna dair anlamlı tartışmalar yapıldı.

“Metal işçisinin kazanması için çabamızı sürdüreceğiz!”

Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası (TOMİS) ile 2019-2021 MESS Grup TİS süreci üzerine konuştuk...

- 2019 MESS Grup TİS süreci başladı. Sözleşme taslağını ilk açıklayan sendika oldunuz. Kriz koşullarında gerçekleşen bir TİS dönemini TOMİS nasıl değerlendiriyor?

- 2017-2019 dönemini kapsayan, yani geçtiğimiz dönemde imzalanan TİS, metal işçileri adına bir kazanım ile sonuçlanmadı. Fakat metal işçisinin damgasını vurduğu, geçmiş süreçlere nazaran daha etkin olduğu bir süreç yaşandı. 2015 yılında yaşanan Metal Fırtınası'nın da etkisiyle metal işçilerinin verdiği tepkiden, sendikalarını tabandan zorlayan basınçtan kaynaklı fabrikalar eyleme çıktı. Hatta en kuytadaki fabrikada bile eylem yapıldı. Bu sonuçlar metal işçisinin 2015 yılından çıkarttığı derslerden de kaynaklı ortaya çıkabildi.

Söz konusu dönemde üç yıllık sözleşme dayatması geri çektirildi. Metal işçileri adına geriye gidişi yavaşlatacak bir sözleşmeye imza atılabildi diyebiliriz. Ama bu, metal işçileri adına bir kazanım değildi. Aksine, birileri konfetilerle, meşalelerle, alkış kıyamet kopartırken, 'zafer' diye, 'yüzyıllık sözleşme' diye lanse etmeye çalıştılar TİS'leri. MESS Grup TİS sürecindeki iki sendika da aynıydı. Bir tarafta Türk Metal diğer tarafta Birleşik Metal-İş "kazanım"ın kendileri sayesinde olduğunu, sözleşmenin imzalanmasına kendilerinin ön ayak olduklarını ifade ettiler. Kendi durumlarını abarttılar. Ama metal işçisinin rolünü, metal işçisinin 2015'ten beri süregelen öfkesini göz ardı etmeye çalıştılar. Sözleşme imzalandıktan birkaç ay sonra gerçekler ortaya çıktı. Sözleşmenin yüzyıllık bir sözleşme olmadığı, sözleşmenin 6.-7. ayından itibaren Türkiye'deki ekonomik krizin büyümesi ile de beraber metal işçisinin giderek daha fazla sefaleti yaşadığı, ücretlerin açlık sınırının altına düştüğü görüldü. Bugün ortaya çıkan rakamlar, sendikaların kendilerini gerekçelendirmek için yayınladıkları bazı rakamlar bunun göstergesi, bunun itirafıdır.

Metal işçisini konuşuyoruz ama başta Türkiye işçi sınıfının durumunu göz önüne almamız gerekiyor. 2019 MESS Grup TİS'i, derinleşen bir kriz, büyüyen işsizlik, hayatın pahalılaşması, vergilerin artması

ile ilerleyen bir dönemin içerisinde yürütülüyor. MESS sözleşmesi hep işçilerin baktığı bir sözleşme olmuştur. Bu süreç bir bakıma bütün toplumu belirleyebilecek özellikte. Türkiye'deki çalışma şartlarını olumlu veya olumsuz belirleyebilecek bir süreçtir. Biz bu sözleşme sürecine giderken kamuda imzalanan sözleşmeleri gördük. Cam işçilerinin, TÜPRAŞ işçilerinin sözleşme süreçlerine tanık olduk. Daha birkaç gün önce TEKSİF'in TİS'i imzalaması ile tekstilde de durum ortada. Sefalet sözleşmeleri imzalandı, enflasyonun altında zamlara imza atıldı. Son dönemdeki sözleşmelerin çoğu, özellikle belirleyici olanlar, 3 yıllık imzalandı. Metal işçisinin bir önceki dönem bertaraf ettiği saldırı ile yeniden karşılaşmaya başladı.

Aslında biz büyüyen ekonomik kriz ile birlikte bir kez daha görüyoruz ki patronlar ve AKP hükümeti bu krizin sonuçlarını işçi sınıfına ödetmeye çalışıyor. Hayat pahalılığına, elektriğinden doğalgazına, ulaşımdan temel tüketim ürünlerine gelen zamlara, dolaylı-dolaysız vergilere baktığımızda hayatta kalma koşullarının ne kadar zora girdiğini görüyoruz. Aldığımız ücretler eriyip gitmiş durumda. Geçinebilmek, temel ihtiyaçları karşılayabilmek bizler açısından oldukça zor.

Diğer yanda patronlar bu memlekette en çok kullananlar oluyor. Bugün işsizlik fonunun kendisi patronların kasası olarak kullanılıyor. Kısa çalışma ödenekleri denilerek patronlara teşvikler yapı-

yor. Devlet kalkıp bir işçinin ödeyemediği ev kirasını veya ödeyemediği kredi kartı borcunu ödemez. Ama devlet kalkıyor Türkiye'nin en kârlı kuruluşu olan Koç Holding'in işçilere vermesi gereken ücretleri işsizlik Fonu'ndan ödüyor. Şirketlere verilen teşvikler, vergi indirimleri ve daha birçok şey var, saymakla bitmez.

Metal işçisi, toplamda Türkiye işçi sınıfı Ortaçağ kölelik koşullarından farksız bir çalışmaya mahkum ediliyor. Son sözleşmeler ile birlikte çalışma yaşamının esnekleştirilmesinin de adımları atılmaya çalışılıyor. Biz bunu TÜPRAŞ'ta gördük. İşçilerin kırk yıllık kazanımları -izinlerdir, çalışma biçimidir vs.- YHK darbesi ile bir çırpıda yok edildi. Burada demokratım diyen, Türkiye'nin en büyük sendikası, konfederasyonuyuz diyenlerden ses çıkmadı. Tek bir şey yapmadılar. Bu süreçler sendikal bürokrasinin rolünü de gösteriyor. Sendikal bürokrasi, bizim sendikamızın da kurulmasının en temel nedenlerinden biri.

Bu tabloda bir MESS Grup TİS'inin işçi sınıfına örnek gösterilebilecek bir sözleşme olması sağlanmalı. Kıyas yapabileceği bir yan taşıyabilmeli. Bu süreçte eğer metal işçisi kölelik dayatmalarını kabul etmez ise diğer işçilerin de feyz alabilecekleri, daha umutlu davranabilecekleri bir sözleşme olacaktır. Tam tersinden de metal işçisinin alabileceği yenilginin, hak gaspları ile bitecek bir sözleşmenin sonucu da tüm işçi sınıfına olumsuz yansıtacaktır.

- Taslağı hazırlarken nasıl bir yöntem izlediniz? Üyelerinizi, sürecin muhatabı metal işçilerini kapsayıcı bir ön süreç işletebildiniz mi?

- TOMİS olarak bizim en temel ilke-miz söz-yetki-karar hakkının işçilerde olmasıdır. Bir sözleşme süreci varsa, bir sözleşme taslağı hazırlanıyorsa bunun bizzat muhatabı, hazırlayıcısı ve son kararı verecek olan metal işçileridir. Bizim prensibimiz budur. Bütün gücümüz oranında, bütün olanaklarımızı kullanarak metal işçisinin taslağını hazırlamaya çalıştık. Metal işçilerinin gerçek taleplerini ortaya çıkarmaya çabaladık.

Taslağın hazırlanma ön sürecinde sadece kendi üyelerimizle değil, diğer sendikaların üyesi, hatta sendikasız metal işçilerini de sürecin içine katarak yol yürüdük. Çünkü temel derdimiz patronlar ile pazarlığa oturulabilecek maddeler belirlemek değil, metal işçisinin uğruna mücadele edebileceği, ihtiyaçlarını ortaya koyan talepleri belirleyebilmektir. Patronların ne vereceği değil veya ne kadar alabiliriz üzerinden değil, bizlerin, metal işçilerinin, bu ülkede yaşayan milyonlarca işçinin-emekçinin temel ihtiyacı, temel talebi nedir sorusunun kolektif yanıtını oluşturmak istedik.

Üyemiz olan işçi arkadaşlarla, başka sendikaların üyesi işçi arkadaşlarımızla görüşmeler yaptık. Anket çalışması yürüttük. Açıkladığımız taslak, ifade ettiğimiz gibi bir taslak. Metal işçilerinin taleplerinden yola çıkarak, temel ihti-

yaçlarımızdan yola çıkarak hazırladık. Metal işçileri ile birlikte hazırladığımız ve kamuoyuna açtığımız bir taslak. Biz bunu kutsal bir metin olarak da görmüyoruz. Sonuçta tartışmalarımıza yine devam ediyoruz. Üyelerimizle, metal işçisi arkadaşlarla sürdürdüğümüz tartışmalar çerçevesinde son halini vereceğiz. Ve bu taslak, metal işçisinin ihtiyacı olan sözleşme taleplerinden oluşuyor diyeceğiz. Bunun gerisinde kalan bütün taslaklar, bütün çabalar metal işçisini oyalamaya, aldatmaya yöneliktir.

- Diğer sendikaların taslakları hakkında ne düşünüyorsunuz?

- Onlar açısından önemli olan, patronlarla müzakere edebilmektir. Onlar bunu göz önüne alarak davranıyorlar. Taslakta belirlenenler, tüm pratikleri bunun üzerine kurulu. Patron ile bunu müzakere edebilir miyiz, edemez miyiz diye düşünüyorlar ve işçilere de bu bakışı aşılama çalışıyorlar. Ortadaki taslakları anlayabilmek için taslakların hazırlanış süreçlerine de bakabilmek gerekiyor.

Türk Metal cephesinde, 26 Ağustos'ta Pevrul Kavlak'ın ve tüm temsilcilerin katıldığı bir toplantı yapıldı. Sözde masa kuruldu, ortak bir şekilde belirlenmiş gibi bir tiyatro oynandı. Yok yüz bin üyemiz ile anketler yapıldı denildi. Tüm bunların sonuçlarına göre belirledik dediler. Yanıltmaca! Kalkıp brüt rakamlar ve sosyal haklarla birlikte %26 dediler. Biz Türk Metal fabrikalarından biliyoruz, buralardaki işçi arkadaşlarımız Türk Metal taslağının, talep ettikleri ile yakından uzaktan alakası olmadığını söylüyorlar.

Birleşik Metal-İş açısından da ön hazırlık süreci Türk Metal'den çok farklı ilerlemiyor. Bizim takip edebildiğimiz ve Adnan Serdaroglu'nun da ifade ettiği şekilde temsilcileriyle iki tane temel merkezi toplantı gerçekleştirdiler. Birinde gidip üyelerden talepleri toplayıp gelin diyorlar, ikincisinde de taslağı belirliyorlar. Ortaya çıkan taslakta zam oranı %10+3,8 civarında. Bu sendikadaki işçi arkadaşlarla da konuşmalarımızdan Türk Metal'dekinden farklı bir şekilde taslak hazırlığının ilerletilmediğini biliyoruz. İşçilerin taleplerine kulaklarını tıkadılar ve kendi adlarına patronlar ile müzakere edebilecekleri bir taslak ortaya çıkardılar.

Sonuç itibari ile bu taslakların hiçbiri metal işçilerinin taleplerini, ihtiyaçlarını temsil eden taslaklar değildir. Taslaklarda kimi ilerici talepler yer alsa da -önceki sözleşme süreçlerinde gördük-sadece yazılı olarak taslakta kalıyor. Örneğin Birleşik Metal-İş çalışma saatlerinin kısaltılmasını taslağına koyuyor ama hiç konuşulmuyor, mücadele noktasına çevrilmiyor. Belirleyen, Türk Metal'in taslağı oluyor, yine öyle olacaktır. Birleşik Metal-İş ayrık bir davranış sergileme-

yecektir. Çelik-İş'in zaten süreçle alakası yok.

- Bu sözleşme döneminde metal işçilerinin öne çıkan talepleri nelerdir?

- Öncelikle insanca yaşam koşullarının sağlanması, bunun için gerekli olan ücret zammı, metal işçilerinin öne çıkan talepleridir diyebiliriz. Bununla birlikte metal işçisi ücretlerinin giydirilmiş ücret olarak yatırılmasını istemiyor. İkramiyelerin, sosyal hakların ücretin üzerine eklenmesi, yüksek ücret varmış görüntüsü yaratıyor. Her şeyin kendi kaleminde ve ücretin çıplak hali ile yatırılması isteniyor.

Öne çıkan bir diğer talep de vergi kesintileriyle ilgilidir. Giydirilmiş ücretler kesinti meselesinde en büyük sorunu yaratıyor. Yüksek ücret görüntüsü, vergi kesintisi oranını da yükseltiyor. Vergi kesintisinin %15'ten fazla olan kısmının patron tarafından ödenmesi temel taleplerimizden.

Kıdem tazminatı son dönemde saldırı altında olan en önemli kazanımımız. İşçi sınıfının kırmızı çizgisi. Kıdem tazminatının fona devredilmesi vb. durumlar karşısında fonu sözleşme ile birlikte güvenceye almak önemli bir yerde duruyor.

Hafta tatili yine buna benzer bir önemde. Bir önceki sözleşme döneminde yasada yapılan değişiklik ile pazar günü tatili ortadan kaldırıldı. Bunun sonucunda vardiya sisteminde değişikliklere gidilebildi. 4'lü, 5'li vardiya sistemlerine geçildi. Hafta sonu aile, arkadaş vb. ile ortak zaman geçirmeyi, yeterli dinlenmeyi zora sokan, mesai ücreti düzenlemelerini ters yüz edebilen sonuçlar ortaya çıktı. Geçen sözleşme döneminde de pazar tatilini güvenceye almak yönlü maddelerimiz vardı. Yine bu sözleşme taslağında cumartesi-pazar kesintisiz haftasonu tatili talebini öne çıkartıyoruz.

- Ücret zammı açısından sizin talebiniz nedir? Bu oranı neye göre belirlediniz?

- Günün koşullarına göre belirledik. Türk-İş'in kendi rakamlarına göre açlık sınırı 2.124 TL, yoksulluk sınırı 6.918 TL. Biz ücret talebini belirlerken, metal işçisinin insanca yaşam koşullarını, yoksulluk sınırı ile arasındaki farkı göz önünde bulundurduk. Yoksulluk sınırını geçebilecek bir ücret ortaya çıkartabilmek hedefi ile tartışmalar yürüttük. Metal işçilerinden aldığımız görüşler de bunun böyle olması gerektiği şeklindeydi. İşçi arkadaşlarımız kayıpların giderileceği bir sonucun

ortaya çıkmasını istiyorlar. İşçilerin çoğu gıda enflasyonunun %70 olmasının, her gün her şeye zam gelmesinin göz önüne alınmasını istiyor.

1200+%20 dedik. Neden? Açıklanan rakamlara göre ücretlerde ortalama 1100TL'lik erime var. Bunun biraz üzerinde 1200TL dedik. İlk elden ücretteki erimeyi giderecek bir iyileştirme yapılmalı. Enflasyon oranının üzerinde bir zam oranı olması gerektiğini düşündüğümüzden %20'lik de bir zam belirlemiş olduk, metal işçisi arkadaşlarla yürüttüğümüz tartışmaların ve anketlerin çıkarttığı sonuçlara göre.

- Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

- Sonuçta metal işçilerinin talepleri göz ardı edildi. Metal işçilerinden onay alınmadan da taslaklar götürülüp MESS'e sunuldu. Metal işçisinin rızasını alan değil, razı etmeye çalışan bir yaklaşım var. Bürokratlar burada kendi rollerini ortaya koydular. İşçi sınıfını temsil etmediklerini gösteren bir tutumdur bu. Grevlerin yasaklandığı, sözleşmelerin YHK darbeleri ile sonlandırıldığı bir dönemde metal işçilerine dayanmak varken, patronlar ile kurdukları ilişkilere göre konumlanarak TİS sürecini yürütmeye çalışıyorlar.

Bu durumun bir nedeni de metal işçisinin tablosudur. Metal işçisi bu duruma tepkili. Çalışma koşullarına, dayatılan yaşama da tepkili. Fakat bu tepkiyi açığa çıkartacak, eyleme dökecek, hesap soracak bir örgütlülüğün yoksun. Bilinç ve örgütlülük düzeyi metal işçisinin bugün harekete geçmesinin önünde bir engel. Ama sözleşmenin ilerleyen dönemlerinde bu durum değişebilir. 2015 Metal Fırtınası, dönemin her an her şeyin yaşanabilmesine gebe olduğunu gösteren bir örnek.

Biz 2015 Metal Fırtınası'nın ortaya çıkarttığı bir sendikayız. Tam da bu saydığım tepkilerin açığa çıkması, hesap sorma bilinci ile hareket edilmesi sonucunda sürecin öncü işçileri tarafından kuruldu TOMİS. Biz bu süreçte masada değiliz, ama sürecin bir tarafıyız, işçi tarafıyız. Sözleşmenin her aşamasında metal işçileri ile süreci tartışan, belirleyen bir yaklaşım ile davranıyoruz. Sendika farkı gözetmeden metal işçilerinin tabandan birlikte davranabilmesi, birliğinin güçlenmesi ve bilincinin ilerlemesi için çabamızı sürdüreceğiz.

Biz 2015 Metal Fırtınası'nın ortaya çıkarttığı bir sendikayız. Tam da bu saydığım tepkilerin açığa çıkması, hesap sorma bilinci ile hareket edilmesi sonucunda sürecin öncü işçileri tarafından kuruldu TOMİS. Biz bu süreçte masada değiliz, ama sürecin bir tarafıyız, işçi tarafıyız. Sözleşmenin her aşamasında metal işçileri ile süreci tartışan, belirleyen bir yaklaşım ile davranıyoruz. Sendika farkı gözetmeden metal işçilerinin tabandan birlikte davranabilmesi, birliğinin güçlenmesi ve bilincinin ilerlemesi için çabamızı sürdüreceğiz.

KIZIL BAYRAK / KOCAELİ

"Boş" taslakla ancak "hiç" alınır!

Türk Metal taslağını açıkladı, haklı olarak tepkiyle karşılandı. Günün şartları, kayıplar ve metal işçisinin ihtiyaçları göz önüne alındığında taslak tam anlamıyla bir satış taslağı. Birleşik Metal-İş ise taslağı MESS'e sunduktan sonra açıklayacakmış. Yansıyanlara göre ortada öyle gözü gibi saklanmasını gerektirecek bir taslak zaten yok. "Boş" taslakla masaya oturanlar ancak "hiç" alırlar.

Kıscacası metal işçisi kardeşim, ne yaparsak biz yapacağız. Ne alacağız biz alacağız. Yıllardır oynanan TİS oyununu ancak biz bozabiliriz. Gün bekleme günü değil. Beklemek satış baştan kabul etmek demek. Bölüm bölüm, fabrika fabrika birliğimizi kurulum, temsilcilerimizi seçelim, irademizi kendi elimize alalım. Fabrikalar arası iletişimimizi güçlendirelim. MİB ile kenetlenelim.

- Mevcut haliyle taslaklar kabul edilemez, geri çekilmelidir! Sermayenin ne vereceğine göre değil, metal işçisinin haklı ve meşru istemlerine göre taslaklar revize edilmelidir.

- Tüm aşamalarda söz yetki ve karar hakkı işçilerde olmalıdır. İşçilerin onayı alınmadan taslak sunulamaz. Süreç tam anlamıyla şeffaf olmalı, tüm işçiler sürekli bilgilendirilmelidir. İşçilerden onay alınmadan sözleşme imzalanamaz.

- Sözleşme dönemi, sadece masabaşı görüşmeler sınırında değil, metal işçisinin birliğini, bütünlüğünü güçlendirecek eylemler üzerine inşa edilmelidir. Yemekhane eylemleri, vardiya girişi çıkışlarında protestolar vb. şimdiden başlamalı/planlanmalıdır.

- Sadece TİS maddeleri değil, başta kıdem tazminatının gaspı olmak üzere sosyal yıkım saldırıları da bu sürecin mücadele gündemleri olarak öne çıkartılmalı, diğer sınıf bölükleri ile dayanışmayı, ortak mücadeleyi güçlendirecek eylemler, etkinlik, miting vb. girişimlerde bulunulmalıdır.

- Artık rutin uygulama haline gelen baskı, engelleme ve grev yasaklarına karşı, gücünü işçi sınıfının tarihinden alan bir bakış ile fiili ve meşru mücadele çizgisi rehber alınmalıdır. Olası grev ve grev yaşağına karşı şimdiden önlemler alınmalı, kazanana kadar devam kararlılığı ile davranılmalıdır.

METAL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ (MİB)

8 Eylül 2019

Lenin Marks'ı

(İlk olarak **Ekim**'in Ekim 1990 tarihli 37. sayısında yayınlanmıştır...)

Rusya'da işçi hareketi, sanayimizin geri kalmışlığından dolayı ancak doksanlı yıllarda, bir dizi başka ülkede işçi sınıfının geniş çaplı devrimci mücadeleleri çoktan başlamışken, Büyük Fransız Devrimi, 1848 Devrimi ve 1871 Paris Komünü deneyimleri önümüzdeyken, gelişmeye başladı. Uluslararası işçi hareketinin büyük devrimci önderleri Marks ve Engels, devrimci mücadelenin ateşinde çelikleştiler. Marks'ın öğretisi toplumsal gelişmenin yolunu gösteriyordu; kapitalist toplumun kaçınılmaz yıkılışını ve yerini komünist topluma bırakmasını gösteriyordu, yeni toplum biçiminin gelişiminin alacağı yolu, sınıf mücadelesinin ve sosyalist devrimin yolunu, bu mücadelede proletaryanın rolünü ve engellenemez zaferinin yolunu gösteriyordu.

Bizim işçi hareketimiz Marksizmin bayrağı altında gelişti; bu gelişim ağır aksak ve kör adımlar biçiminde değildi, -hedef belli, yol belliydi.

Lenin, Rus proletaryasının mücadelesini Marksizmin meşalesiyle aydınlatmak için olağanüstü çaba gösterdi. Marks'ın ölümünden bu yana 50 yıl geçti, ama Marksizm partimiz için bir eylem kılavuzu olarak kalmaya devam ediyor. Leninizm, Marksizmin yalnızca geliştirilmesi ve derinleştirilmesidir.

Bundan dolayı da, Lenin'in Marks'ı nasıl çalıştığı sorununun aydınlatılmasının ne denli büyük bir önem taşıdığı tamamıyla anlaşılır bir konudur.

Lenin, Marks (öğretisi) üzerine yetkin bir bilgiye sahipti. 1893'te Petersburg'a geldiğinde, Marks ve Engels'in eserleri üzerine olan geniş bilgisiyle o zamanki bütün marksistleri şaşırtmıştı.

Marksist çevrelerin oluşmaya başladığı doksanlı yıllarda, genel olarak yalnızca *Kapital*'in I. cildi okunuyordu. Büyük güçlüklerle de olsa, *Kapital*'i edinebilmek mümkündü. Diğer marksist eserler için ise durum oldukça kötüydü. Çevre üyelerinin çoğu *Komünist Manifesto*'yu dahi okumamışlardı. Ben örneğin onu ilk kez ancak 1898'de sürgündeyken ve Almancasından okumuştum.

Marks ve Engels'in eserleri kesinlikle

yasaktı. Vladimir İlyiç'in 1897'de *Novoye Slovo* dergisine yazdığı *Ekonomik Roman-tizmin Karakteri Üzerine* adlı makalesinde, dergiyi hoş olmayan durumlardan korumak için, Marks ve Marksizm kelimelerini kullanmadığını ve bunları "ima etmek" zorunda kaldığını belirtmek, bu durumu göstermek için yeterlidir.

Vladimir İlyiç, Marks ve Engels'in ulaşabilecek tüm Almanca ya da Fransızca yazılarını bulmaya gayret ediyor ve bunu başarıyordu da. Anna İlyinitça, Lenin'in kızkardeşi Olga ile nasıl *Felsefenin Sefaleti*'ni Fransızcasından okuduğunu anlatır. Ancak eserlerin büyük bir kısmını Almanca orjinal metinlerinden okurdu. Marks ve Engels'in eserlerinden en önemli, en ilginç yerleri kendisi için Rusça'ya çeviriyordu.

Vladimir İlyiç'in 1894'te illegal olarak yayınlanan ilk büyük çalışması olan *"Halkın Dostları Kimlerdir"* ve *Sosyal Demokrasiye Karşı Nasıl Savaşılır, Komünist Manifesto'ya, Ekonomi Politğin Eleştirisi'ne, Felsefenin Sefaleti'ne, Alman İdeolojisi'ne*, Marks'ın 1843 yılında Arnold Ruge'ye yazdığı bir mektuba ve Engels'in *Anti-Dühring* ile *Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni'ne* dair işaretler içermektedir.

"Halkın Dostları", Marks'ın eserlerini pek tanımayan o zamanki marksistlerin çoğunun bakış açısını olağanüstü biçimde genişletti; bir yığın soruya yeni bir ışık tuttu ve muazzam bir başarı elde etti.

Lenin'in bir sonraki çalışması olan *Narodnikçi Yapının Ekonomik İçeriği ve Onun Bay Struve'nin Kitabındaki Eleştirisi'nde 18. Brumair'e, Fransa'da İç Savaş'a, Gotha Programının Eleştirisi'ne ve Kapital'in II. ve III. ciltlerine dair işaretler* buluyoruz.

Daha sonra göç yılları sırasındaki yaşamı, Lenin'e, Marks ve Engels'in eserlerini bütünüyle tanıma ve üzerinde çalışma olanağı tanıdı.

Lenin'in 1914'te *Granat Ansiklopedisi* için kaleme aldığı *Marks Biyografisi*, İlyiç'in, Marks'ın eserlerini nasıl yetkin bir biçimde tanıdığını en açık biçimde gösteriyor.

Bunu, Lenin'in Marks yazıları üzerinde çalışırken O'ndan yaptığı sayısız alıntılar da kanıtlamaktadır. Lenin Enstitüsü'nde Marks'tan alıntıları içeren birçok defter muhafaza edilmektedir.

Vladimir İlyiç, bu alıntıları çalışmalarında kullanırdı, onları hep yeniden okur ve kenar notları koyardı. **Ama Lenin, yalnızca Marks'ı değil, O'nun bütün**

öğretisini de derinlemesine kavramıştı. Komünist Gençlik Örgütü'nün 1920'de yapılan II. Rus Kongresi'nde Vladimir İlyiç, gençlere, *"insan bilgisinin bütününe edinmenin, bu bilginin komünizmin ezberlenmiş bir şey değil, kendinizin üzerinde düşündüğü bir şey olacağı, modern eğitim açısından zorunlu olan sonuçları kapsayacağı"*nın anlaşılması gerektiğini söylüyordu. *"Bir komünist düşünün ki, ciddi ve sıkı birçok çalışma yapmadan, eleştirel olarak incelenmesi gereken olguları anlamadan, edindiği hazır sonuçlar yüzünden komünizmi ile övünüyorsa, böyle biri çok acınacak durumda bir komünist olacaktır"*.

Lenin, yalnızca Marks'ın eserlerini değil, burjuva cephesindeki karşıtlarının Marks ve Marksizm üzerine yazdıklarını da okuyordu. Onlarla yaptığı polemiklerde, Marksizmin temel ilkelerini açıklıyordu.

İçinde narodniklerin (Mihaylovski, Krivenko, Yujakov) bakış açısını Marks'ın bakış açısıyla karşılaştırdığı *"Halkın Dostları Kimlerdir"* ve *Sosyal Demokratlara Karşı Nasıl Savaşılır (Russkoya Bogatstvo'de Yayınlanmış Marksistlere Karşı Makalelere Yanıt)*, O'nun ilk büyük çalışmasıydı.

nasıl çalışırdı?

Nadejda Krupskaya

Narodnizmin Ekonomik İçeriği ve Onun Bay Struve'nin Kitabındaki Eleştirisi adlı makalesinde de, Struve ve Marks'ın bakışaçıları arasındaki temel farklılıkları gösteriyordu.

Tarım sorununu incelediği sıralarda ise, içinde Alman sosyal-demokratları David ve Herz ile Rus eleştirmenler Çernov ve Bulgakov'un küçük-burjuva görüşlerinin Marks'ın görüşleriyle karşılaştırıldığı *Tarım Sorunu ve Marks'ın Eleştirmenleri* adlı çalışmasını yazıyordu.

"Du choc des opinions jaillit vérité" (görüşlerin çarpışmasından gerçek doğar) der, İlyiç'in severek tekrarladığı bir Fransız sözü. İlyiç, işçi hareketinin temel sorunlarında, her zaman sınıfsal konumlara işaret etmeye ve onları karşılaştırmaya çalışırdı.

Çok karakteristik bir özelliği, Lenin'in farklı görüşleri nasıl karşılaştırdığıdır. İçinde Lenin'den alıntılar, planlar, raporlar için planlar vb. olan 1917 öncesi dönemdeki *Tarım Sorunları* üzerine kaleme alınmış olan XIX. Toplu Cilt, bu konuya ışık tutmaktadır.

Vladimir İlyiç, "eleştirmenler" in görüşlerini özenle toplar ve düzenlerdi; çarpıcı ve karakteristik yerleri özellikle not alır ve Marks ile karşılaştırırdı. "Eleştirmenler" in düşüncelerini özenle analiz ederek, bunların sınıfsal yapısını göstermeye gayret ederdi. Bunu yaparken de, özellikle önemli ve yakıcı sorunları en açık biçimde öne çıkarırdı.

Lenin, çoğu kez bir soruyu kasten sivriltirdi. O, yalnızca ses tonunun değil -ki gerektiğinde sert ve keskin de konuşulabileceği görüşündeydi-, özünü verebilmenin de önemli olduğunu düşünürdü. Sorge ile mektuplaşmaların Rusça çevirisine yazdığı önsözde, Mehring'ten şu alıntıyı yapıyordu: "*Mehring, Marks ve Engels'in 'iyi bir ses tonuna' pek önem vermediklerini söylerken oldukça haklıdır... çıkardıkları gürültüyü nasıl uzun uzadıya düşünmüyorlardıysa, göğüslemek zorunda kaldıklarına da ağlaşmıyorlardı...*" Lenin'in kendine özgü ve sert bir üslubu vardı, o bunu Marks'tan öğrenmişti. Şöyle derdi: "*Marks, Engels ile kendisinin bu 'sosyal demokratlar'ın berbat yöntemine karşı nasıl sürekli mücadele*

ettiklerini anlatır, ve bu mücadele çoğu zaman sert bir biçimde geçerdi." Lenin sertlikten korkmazdı, ancak, verilen karşılığın da sorunun özünü karşılama istedi.

Lenin'in sıkça kullandığı ve çok sevdiği bir sözcük vardı: "Kılı kırk yarmak." Eğer bir polemik, sorunun özüne dokunmayıp karşıtın görüşlerini çarpıtıyor ve önemsiz ayrıntılara takılıyorsa, şöyle derdi: "*İşte bu, kılı kırk yarmaktır!*"

Lenin, kesin olarak, sorunu açıkça ortaya koymayı değil, sadece önemsiz fraksiyon ayrılıklarını nakletmeyi amaçlayan polemige de şiddetle karşı çıkardı. Bu, menşeviklerin sevdiği bir yöntemdi. Söylenmiş oldukları asıl bağlamdan ve somut durumdan kopartarak, Marks ve Engels alıntıları örtüsü altında, yalnızca fraksiyonel hedefler güderlerdi. *Sorge ile Mektuplaşmalar'a Önsöz*'ünde Lenin şunları yazıyordu:

"*Marks ve Engels'in İngiliz-Amerikan işçi hareketi için yaptıkları önerilerin kolayca ve hiç pürüzsüz olarak Rusya'daki koşullara uygulanabileceğine inanmak, Marksizmi, onun yönteminin araştırılması ve belirli ülkelerdeki işçi hareketinin somut tarihsel özgünlüklerinin incelenmesi için değil, fakat küçük fraksiyonel, entellektüel amaçlar doğrultusunda kullanmak demektir.*"

Böylece dolaysız olarak Lenin'in Marks'ı nasıl çalıştığı sorusuna geliyoruz. Bu kısmen yukarıda verilmiş alıntıda da görülebiliyor: Marks'ın yöntemi açıkça anlaşılmalıdır. Marks'tan belirli ülkelerdeki işçi hareketinin özgünlüğünün incelenmesi yöntemi öğrenilmelidir. Bunu Lenin de yapıyordu. Marks'ın öğretisi Lenin için bir dogma değildi, tersine, eylem klavuzuydu. Bir keresinde ağzından "*Marks'ın önerilerine kulak vermek isteyenler...*" ifadesi çıkmıştı. Çok karakteristik bir ifadedir bu. Bizzat kendisi, "*sürekli Marks'ın tavsiyelerine başvuruyordu.*" En zor anlarda, devrimin dönüm noktalarında hep yeniden Marks'a başvururdu. Bazen odasında ziyaret edildiğinde, herkes telaş ve heyecan içindeyken, İlyiç Marks'ı okuyor oluyordu ve ancak güçlükten bundan alıkonulabiliyordu. Sinirlerini yatıştırmak için değil, işçi sınıfının güçlerine

ve onun nihai zaferine olan inancını güçlendirmek için değil -Lenin bu inancı fazlasıyla taşıyordu-, Marks'ın tavsiyelerine başvurmak için, işçi hareketinin sınıfsak günlük sorunlarına O'ndan yanıt bulmak için Marks'ın yazılarının içine gömülüyordu. İkinci Duma Üzerine Franz Mehring adlı makalesinde Lenin şunları yazıyordu:

"*Bu tür kişilerin gerekçeleri, yaptıkları alıntıların başarısız seçimine dayanır: Büyük burjuvaziye gerici küçük-burjuvaziye karşı desteklemekle ilgili genel tezleri alıyorlar ve bunları eleştirmeksizin Rus devrimi için kullanıyorlar. Mehring, bu kişilere iyi bir ders veriyor. Marks'ın, burjuva devriminde proletaryanın görevlerine dair tavsiyelerine uymak isteyenler, tam de Alman burjuva devriminin zamanına ilişkin Marks'ın yargılarına başvurmak zorundadır. Bizim menşeviklerin bu düşüncelerden böyle korkuyla kaçmaları boşuna değildir. Biz bu görüşlerde, Rus burjuva devriminde Rus 'Bolşevikleri'nin uzlaşmacı burjuvaziye karşı yürüttükleri o amansız savaşımın en mükemmel, en açık ifadesini görüyoruz.*"

Marks'ın **benzeşen durumları** çözümlenmeye adanmış olan yapıtlarına başvurmak, onları özenle çözümlenmek, şimdiki zamanın uğrakları ile karşılaştırmak, benzerlikleri ve farklılıkları açık seçik ortaya dökmek -işte Lenin'in yöntemi buydu. Bunun 1905-1907 Devrimine olan uygulanması, Lenin'in bu yöntemi nasıl kullandığını en açık biçimde gözler önüne sermektedir:

"*Şimdi tarih bize, herhangi bir başka ülke proletaryasının tüm acil görevlerinin en devrimcisi olan acil bir görev verdi. Bu görevin gerçekleştirilmesi, yalnız Avrupa gericiliğinin değil Asya gericiliğinin de en güçlü dayanağının yok edilmesi, Rus proletaryasını uluslararası proletaryanın öncüsü durumuna getirecektir.*" (Ne Yapmalı)

Daha 1905 devrimci savaşımın Rus işçi sınıfının uluslararası rolünü arttırdığını, 1917'deki Çarlık monarşisinin yıkılışının Rus proletaryasını gerçekten de uluslararası devrimci proletaryanın öncüsü yaptığını ve bunun, Lenin'in *Ne Yapmalı'yı* yazmasından yalnızca 15 yıl

sonra gerçekleştiğini biliyoruz. 1905'te, işçilerin 9 Ocak'ta Kışlık Saray'ın önünde kanlı bir biçimde kurşunlanmalarından sonra, devrimci dalga daha da yükselmeye başlayınca, parti kendisini en keskin biçimde, kitlelerin nereye götürüleceği ve hangi **taktiği** uygulamaları gerektiği sorusu ile yüzyüze buldu. Ve burada Lenin Marks'a başvuruyordu. Marks'ın Fransız ve 1848 Alman burjuva demokratik devrimi üzerine olan yazılarını özel bir dikkatle inceliyordu: *Fransa'da Sınıf Savaşları'nı* ve Alman devrimi üzerine olan *K. Marks ve F. Engels'in Yazınsal Mirasları'nın* III. Cildini (Mehring tarafından yayımlandı).

Haziran ve Temmuz 1905'te Lenin, Menşeviklerin rotası liberal burjuvazi ile uzlaşmaya yönelen taktiğini Bolşeviklerin işçi sınıfını otokraziye karşı silahlı mücadeleye dek varacak kararlı ve uzlaşmaz bir mücadeleye çağırın taktiğiyle karşılaştırdığı *Demokratik Devrimde Sosyal Demokrasinin İki Taktiği* adlı broşüründe, Çarlığın işi bitirilmelidir diye yazıyordu:

"*(Yeni Iskracılar) konferansı, iktidar Çarın elinde kaldığı sürece, herhangi bir temsilcinin herhangi bir kararının, 1848 Alman Devrimi tarihinde ünlenmiş olan Frankfurt Parlamentosunun 'kararları' gibi aynı şekilde boş ve zavallı gevezeliklerden öte gidemeyeceğini unuttu. Fakat işte tam da bu yüzden, devrimci proletaryanın temsilcisi Marks, 'Neue Rheinische Zeitung'da (Yeni Ren Gazetesi), çok güzel sözler söyledikleri, bir sürü demokratik 'kararlar' aldıkları, her türlü özgürlüğü 'tesis ettikleri' için ve gerçekte ise yalnızca iktidarı kralın ellerine bıraktıkları ve kralın emrindeki askeri şiddete karşı silahlı mücadeleyi örgütlemedikleri için, Frankfurtlu liberal 'Osvobojdeniyeciler'i acımasız bir alayla eleştirmiştir. Ve Frankfurtlu 'Osvobojdeniyeciler' gevezelik ederken kral zamanını bekliyor, askeri güçlerini sağlamlaştırıyordu; ve sonunda, gerçek iktidara dayanan karşı-devrim, bütün demokratları o tüm harikulade 'kararları' ile birlikte ortadan siliverdi.*"

Lenin şunu soruyordu: Burjuvazi, Çarlık ile yapılacak bir uzlaşmanın yardı-

mıyla Rus Devrimini engellemeyi başara-
bilecek mi, yoksa Marks'ın bir keresinde
dediği gibi, Çarlığı "plebece" mi ortadan
kaldırarak? "Devrim kesin zafere ulaşır-
sa -o zaman biz Çarlıkla Jakoben tarzda ya
da isterseniz, avamca hesaplaşacağız."
"Tüm Fransız terörizmi -diyordu Marks,
1848'de 'Yeni Ren Gazetesi'nde-, burju-
vazinin düşmanlarıyla, mutlakiyet ile,
feodalizm ile ve darkafallık ile avamca
hesaplaşmaktan başka bir şey değildir."
"Sosyal-demokrat Rus işçilerini demok-
ratik devrim çağında 'Jakoben' öcü-
süyle korkutmaya çalışanlar, acaba hiç
Marks'ın bu sözlerinin anlamını düşün-
müşler midir?"

Menşevikler, taktiklerinin aşırı dev-
rimci muhalefetin bir partisi olarak kal-
mak olduğunu ve bunun kısmi, aşamalı
bir şekilde "iktidarı ele geçirme"yi ve bu
şehirde ya da öbür şehirlerde devrimci
komünlerin oluşturulmasını kapsam dışı
bırakmadığını söylüyorlardı. "Devrimci
komünler" ne demektir, diye soruyor Le-
nin ve yanıtıyor:

"Devrimci düşünce konusundaki kafa
karışıklığı, onları her zaman olduğu gibi
devrimci lafabeliğine götürüyor. Ger-
çekten de, sosyal-demokrasinin temsil-
cilerinin bir kararında 'devrimci komün'
sözcüğünü kullanmak devrimci lafabeli-
ğidir, başka bir şey değil. Marks, **miadını
doldurmuş bir geçmişten kalma** 'tılsımlı'
adlarla geleceğin görevlerinin gizlenme-
sini sık sık mahkum etmiştir. Tarihte ro-
lünü oynayıp bitirmiş olan heyecan verici
bir ad, böyle durumlarda boş ve zararlı
bir yaldıza, boş bir yankıya dönüşür. Ge-
çici Devrimci Hükümet'in kurulmasını
hangi amaçla istediğimizi ve şimdiden
başlamış bulunan halk ayaklanmasının
zafere ulaşması halinde, hükümet üze-
rinde kesin bir etkiye sahip olduğumuzda
hangi dönüşümleri gerçekleştireceği-
mizi işçilere ve tüm halka berrak ve iki
anlama gelmez bir şekilde anlatmalıyız.
Politik önderlerin karşı karşıya oldukları
sorunlar bunlardır."

"Marksizmi bayağılaştıran bu insan-
lar, Marks'ın eleştiri silahının yerine, si-
lahların eleştirisini geçirmek gerektiği
sözleri üzerine hiç düşünmemişlerdir.
Marks'ın adını ağızlarından düşürme-
mekte, ama gerçekte tamamen, otokra-
siyi özgürce eleştiren, demokratik bilinci
derinleştiren, fakat devrim döneminin
bir eylem dönemi, hem tabandan hem
tepeden bir eylem dönemi olduğunu an-
layamayan Frankfurt'un burjuva lafabe-
lerinin anlayışına uygun taktik kararları
almaktadırlar."

"Devrimler tarihin lokomotifleridir,
derdi Marks". Marks'tan yapılan bu alın-
tı, Lenin'in alevlenen devrimin rolünü
nasıl değerlendirdiğini göstermektedir.

Lenin, Marks'ın Neuen Rheinischen

Zeitung'ta yaptığı değerlendirmelerin
çözümlemesinde, işçilerin ve köylülerin
devrimci demokratik diktatörlüğünün
doğasını açıklar. Yaptığı bir karşılaştırmada,
bizim burjuva demokratik devrimi-
miz ile 1848 Alman burjuva demokratik
devrimi arasındaki farklılıklar sorusunu
ele alır. Şunları söyler:

"Demek ki Marks ve Engels, ancak Ni-
san 1849'da, devrimci gazetenin çıkma-
ya başlamasından bir yıl sonra (Neuen
Rheinischen Zeitung 1 Haziran 1848'de
çıkmaya başladı), özel bir işçi örgütün-
den yana olduklarını açıklamışlardır!
O zamana kadar bir işçi sınıfı partisiyle
herhangi bir örgütsel bağı olmayan bir
"demokrasi organı"ni yönetiyorlardı! Bi-
zim bugünkü bakış açımızdan korkunç ve
inanılmaz gelen bu olgu, o zamanın Al-
man Sosyal-Demokrat Partisi ile bugün-
kü Rusya Sosyal-Demokrati İşçi Partisi
arasında ne kadar büyük bir fark olduğun-
u açıkça göstermektedir. Bu olgu bize,
Alman demokratik devriminde (1848
yılında Almanya'nın hem ekonomik ve
hem de politik bakımdan geriliği yü-
zünden- devlet bütünlüğünün olmayışı)
hareketin proleter karakter çizgilerinin,
proleter akımın ne kadar az dile geldiğini
göstermektedir."

Lenin'in 1907 yılında Karl Marks'ın
faaliyetleri ve mektupları üzerine yaz-
dığı makaleleri özellikle ilginçtir. Bunlar,
Karl Marks'ın L. Kugelman'a Yazdığı
Mektupların Rusça Çevrisine Önsöz, İkinci
Duma Üzerine Franz Mehring, F. A.
Sorge'ye Mektuplar İçin Önsöz'dür. Bu
makaleler, Lenin'in Marks'ı çalışmasın-
da uyguladığı yöntemi özellikle açık bir
biçimde aydınlatıyorlar. Özellikle ilginç
olan, Lenin'in Bogdanov ile olan ayrılıkları
dolayısıyla yine güçlü biçimde felsefe
ile uğraştığı ve diyalektik materyalizm
sorunlarının özel bir önemle dikkatinin
merkezinde bulunduğu bir zamanda yaz-
dığı son makalesidir.

Lenin, bir yandan Marks'ın -bizde
devrimin yenilgiye uğratılması ile ilgili
olarak ortaya çıkan benzeşim sorunları-
na dair- yazılarını ve diğer yandan tarih-
sel materyalizm sorunlarını incelerken,
**Marks'tan, diyalektik materyalist yön-
temin tarihsel gelişmenin incelenme-
sinde nasıl kullanılabileceğini öğreni-
yordu.**

"F. A. Sorge ile Mektuplaşmalar'a Ön-
söz"de şöyle yazıyordu:

"Marks ve Engels'in İngiliz-Amerikan
işçi hareketinin sorunları ile Alman işçi
hareketinin sorunları üzerine söyledik-
lerini karşılaştırmak oldukça öğreticidir.
Bir yandan Almanya'nın, ve öte yandan
İngiltere ile Amerika'nın, kapitalist geli-
şimin değişik evrelerini, bu ülkelerin tüm
politik yaşamında sınıf olarak burjuvazi-
nin egemenliğinin farklı biçimlerini tem-

sil ettikleri gözönüne alınırsa, böyle bir
karşılaştırma özellikle büyük bir önem
kazanır. Burada bilimsel açıdan materya-
list diyalektiğin mükemmel bir örneğini,
çeşitli hususları, şu ya da bu politik ve
ekonomik koşulların somut özelliklerine
uygulanışı içinde sorunun çeşitli yanla-
rını önplana çıkarma ve vurgulama ye-
teneğini görüyoruz. İşçi partisinin pratik
politika ve taktiği açısından burada, 'Ko-
münist Manifesto'nun yaratıcılarının sa-
vaşan proletaryanın görevlerinin çeşitli
ülkelerin ulusal işçi hareketlerinin çeşitli
safhalarına uygulanışının mükemmel ör-
neğini görüyoruz."

**1905 Devrimi, çözümlemeleri için
Lenin'in Marks'ın eserlerini daha da de-
rinlemesine incelediği bir dizi yeni gün-
cel sorunu gündeme getirmişti. Lenin'in
Marks'ı inceleme yöntemi (gerçek
marksist yöntem) devrimin ateşi içinde
biçimlendi.**

Marks'ı çalışmanın bu yöntemi Le-
nin'e, Marksizmin ve onun devrimci
özünün tahrif ve tasfiye edilmesine kar-
şı savaşmak için gerekli silahları sağladı.
Ekim Devrimi'nin ve Sovyet iktidarının
örgütlenmesinde, Lenin'in Devlet ve
Devrim adlı kitabının nasıl muazzam bir
rol oynadığını hepimiz biliyoruz. Bu kitap
tümüyle Marks'ın devrimci öğretisindeki
devletin derinlemesine bir incelenmesi
temelinde yükselmektedir. Bu kitabın bi-
rinci sayfasında şöyle yazar:

"Tarihte, kurtuluşları için mücadele
eden ezilen sınıfların devrimci düşünür ve
önderlerinin öğretilerinin başına birçok
kez gelen şey, bugün de Marks'ın öğretisi-
nin başına geliyor. Ezen sınıfların, sağ-
lıklarında büyük devrimcilere ardı arkası
gelmez takibatlardan başka verecekleri
hiçbir şey yoktu; onların öğretilerini, en
vahşi düşmanlık, en koyu kin, en hayasız
yalan ve karalama kampanyalarıyla kar-
şıdılar. Devrimci öğretinin içeriğini bo-
şaltarak, devrimci keskinliğini gidererek
ve bayağılaştırarak, büyük devrimcileri
ölümlerinden sonra zararsız ikonlar hali-
ne getirmeye, deyim yerindeyse azizleş-
tirmeye, ezilen sınıfları 'tesselli etmek' ve
onları aldatmak için **adlarını bir hale ile
süslemeye çalışırlar. Burjuvazi ve işçi ha-
reketi içindeki oportünistler, bugün işte
Marksizmin böyle bir 'işlenmesi' üzerin-
de birleşiyorlar. Öğretinin devrimci yanı
ve devrimci ruhu unutuluyor, siliniyor ve
çarpıtılıyor. Burjuvazi için kabul edilebilir
olan ya da öyle görünen ne varsa, önpla-
na çıkarılıyor ve övülüyor. Şaka bir yana,
bugün bütün sosyal-şovenler 'mark-
sist'tirler! Ve daha düne dek uzmanlık
konusu Marksizmin kökünü kazıma olan
burjuva Alman bilginleri, gittikçe daha
sık biçimde, soygun savaşının yürütül-
mesi için son derece iyi örgütlenmiş o
işçi sendikalarını eğitmiş 'ulusal-Alman'**

Marks'tan sözediyorlar!

Bu durumda, Marksizmin tahrifatının
bu görülmemiş yaygınlığı karşısında, gö-
revimiz herşeyden önce, Marks'ın gerçek
devlet öğretisini **yeniden kurmaktır."**

Leninizmin Temelleri'nde Stalin şun-
ları yazıyor:

"Ancak bunu izleyen dönemde, pro-
letaryanın açık eylemleri döneminde,
proletarya devrimi döneminde ki, bur-
juvaziden iktidarın alınması sorunu, ivedi
pratik sorunlardan biri oldu; proletarya-
nın yedek güçleri sorunu (strateji) en ha-
yati sorunlardan biri oldu; -parlamentar
olsun, parlamento-dışı (taktik) olsun- bü-
tün savaşım ve örgüt biçimleri tam bir
açıklıkla belirdiler; ancak bu dönemde
proletaryanın savaşımının tutarlı bir
stratejisi ve derin bir taktiği hazırlanabil-
di. Marks'ın ve Engels'in taktik ve strateji
hakkındaki İkinci Enternasyonal'in ha-
sıralattığı dahiyane fikirlerinin Lenin
tarafından günışığına çıkarılması tam bu
döneme rastlar. Ama Lenin, Marks'ın ve
Engels'in şu ya da bu ilkelerini diriltmek-
le kalmadı, onları yeni fikir ve tezlerle ta-
mamladı ve bu fikir ve tezler bütünü, pro-
letaryanın sınıf savaşımına kılavuzluk
eden bir kurallar ve ilkeler sistemi içinde
topladı."

Marks ve Engels, öğretilerinin bir
dogma değil, fakat bir eylem kılavuzu
olduğunu söylerlerdi. Lenin bu sözle-
ri sürekli yinelerdi, Marks ve Engels'in
eserlerini inceleme yöntemi, proleter
devrimleri çağının bütün ilişkileri ve dev-
rimci pratiği, Lenin'e, Marks'ın devrimci
teorisini gerçek bir eylem kılavuzu haline
getirmesine doğrudan yardımcı oldular.

Şimdi belirleyici önemde bir konuya
daha değinmek istiyorum. Kısa bir süre
önce Sovyet iktidarının 15. yıldönümünü
kutladık ve bu vesileyle, 1917 Ekim'inde
iktidarın ele geçirilişinin nasıl örgütlendi-
ğini anımsadık. Bölük pörçük bir biçimde
değil, kendini Marks'ın ayaklanmanın
örgütlenmesi konusundaki dolaysız yön-
lendirmelerine bırakan Lenin'in, derin-
lemesine düşünülmüş planına göre ger-
çekleşmişti bu.

Diktatörlüğü proletaryanın eline geç-
mesini sağlayan Ekim Devrimi, bütün
mücadele koşullarını temelden değiştir-
di. Marks ve Engels'in ifadelerinin lafızını
değil fakat devrimci içeriğini almak yolu-
na giderek, Lenin, Marksizmi proletarya
diktatörlüğü çağında sosyalizmin kurulu-
şu sorununa uygulamayı da bildi.

Burada ancak birkaç noktaya değin-
medim. Oysa burada çok kapsamlı bir
araştırma çalışması yapılması gerekir. Le-
nin'in Marks'tan neyi ve nasıl, devrimci
hareketin hangi dönemlerinde ve hangi
görevleriyle bağlantılı olarak aldığı, iyice
öğrenilmek zorundadır. Ulusal sorun ve
emperyalizm gibi olağanüstü önem taşı-

yan sorunlara değinmedim bile. Lenin'in tüm eserlerinin yayınlanması bu çalışmayı kolaylaştıracaktır. Lenin'in, Marks'ı çalışması sırasında, devrimci savaşın başından sonuna dek bütün aşamalarında izlediği yol, bize yalnızca Marks'ı daha iyi ve daha derin tanımak için değil, aynı zamanda Lenin'in kendisini ve onun Marks'ı inceleme yöntemini tanımak ve Marks öğretisini yaşama geçirmek için yardımcı olacaktır.

Bu arada Lenin'in Marks'ı incelemelerinin çok büyük anlamı olan bir yanına daha işaret edelim. Lenin, yalnızca Marks ve Engels'in yazdıklarını, "eleştirilenler" in onlar hakkında söylediklerini değil, Marks'ı şu ya da bu dünya görüşüne götüren yolu, marksist düşünceyi uyaran ve belirli bir yöne iten eserleri, yazıları da inceliyordu. Yani, deyim uyunsa, marksist dünya görüşünün kaynaklarını inceliyordu. Marks'ın şu ya da bu yazardan neler aldığını ve nasıl aldığını iyice araştırıyordu. Diyalektik materyalizm yöntemini olabildiğince derinlemesine araştırmaya ise çok özel bir çaba gösteriyordu. 1922 yılında Lenin *Militan Materyalizmin Anlamı Üzerine* adlı makalesinde, *Marksizmin Bayrağı Altında* dergisi çalışanlarının Hegel diyalektiğinin materyalist açıdan sistematik bir incelemesini örgütlemeleri gerektiğini yazıyordu. Ciddi felsefi bir dayanağı olmayanların, burjuva düşüncelerinin saldırılarına ve burjuva dünya görüşünün yeniden ortaya çıkmasına karşı savaşta hiçbir direnç gösteremeyeceği görüşündeydi. Lenin sırf kendi deneyimlerine dayanarak, Hegel diyalektiğinin incelemesinin materyalist açıdan nasıl örgütlenmesi gerektiğini yazıyordu. Lenin'in *Militan Materyalizmin Anlamı Üzerine* adlı yazısının ilgili bölümünü aşağıda veriyorum:

"Böyle bir olay karşısında bilinçsiz davranmak istemiyorsak, sağlam bir felsefi gerekçelendirme olmadan, hiçbir doğa biliminin, hiçbir materyalizmin burjuva düşüncelerin saldırısına ve burjuva dünya görüşünün restorasyonuna karşı mücadeleyi kazanamayacağını kavramak zorundayız. Bu mücadeleyi kazanmak ve tam başarıyla sonuçlandırmak için, doğa bilimcisi modern materyalist olmak zorundadır, Marx tarafından temsil edildiği haliyle materyalizmin bilinçli bir taraftarı, yani diyalektik materyalist olmak zorundadır. Bu amaca ulaşmak için 'Marksizmin Bayrağı Altında' dergisinin çalışanları, Hegel'in diyalektiğini materyalist bakış açısından sistematik olarak incelemeyi örgütlemelidirler, yani Marx'ın *Kapital*'inde olduğu gibi tarihi ve siyasi yazılarında da pratikte uygulamış olduğu diyalektiği... Materyalistçe kavranan Hegel diyalektiğinin marksist uygulanışına dayanarak, bu diyalektiği bütün

yönlere geliştirebilir, dergide Hegel'in başyapıtlarından özetler yayınlatabilir, Marks'ta diyalektiğin uygulanışının örnekleriyle, hakeza diyalektiğin ekonomik ve politik ilişkilere uygulanmasının örnekleriyle, yakın geçmişin, özellikle en son emperyalist savaşın ve devrimin olağanüstü bol biçimde sunduğu örneklerle açıklayarak materyalistçe yorumlayabiliriz ve bütün bunları yapmak zorundayız. *Marksizmin Bayrağı Altında* dergisinin redaktörleri ve çalışanları grubu, görüşümce, bir tür 'Hegelci Diyalektiğin Materyalist Dostları Cemiyeti' olmalıdır. Modern doğa bilimcileri (eğer aramayı bilirlerse ve biz de onlara bu konuda yardımcı olmayı öğrenirsek) Hegel'in materyalistçe yorumlanmış diyalektiğinde, doğa bilimlerindeki devrimin ortaya attığı ve yanıtlanmasında burjuva moda-ya tapan aydınların gericiliğe 'saptıkları' felsefi sorunlara bir dizi yanıt bulacaklardır."

Bugün Hegel'in ana eserleri üzerinde çalışan Lenin'in bütün düşünsel sürecini gösteren, onun Hegel incelemesinde diyalektik materyalist yöntemini nasıl kullandığını ve bu incelemelerini nasıl Marks yazılarının derinleştirilmiş incelemeleriyle, en farklı koşullar altında Marksizmi eylem kılavuzu olarak kullanma yeteneğiyle birleştirdiğini gösteren Leninski Sbornik IX. ve XII. ciltler çıkmış bulunuyor.

Ama Lenin, incelemelerini yalnız Hegel ile de sınırlamadı. Örneğin Marks'ın 1 Şubat 1858'de Engels'e yazdığı ve içinde Lassalle'in *Herakleitos Felsefesi, Efes'in Karanlığa Gömülmesi* adlı kitabını oldukça aşağılayan biçimde eleştirdiği ve bu çalışmayı "öğrenci işi" olarak nitelediği mektubunu da okuyordu. Lenin öncelikle Marks'ın yargısının kısa bir tanımını yapıyordu: "Lassalle yalnızca Hegel'i yitiriyor, onun yazdığını kopya ediyor, Heraklit'teki bazı bölümler dolayısıyla onu

miljonlarca kez sakız gibi ağzına doluyor ve çalışmasını inanılmaz ölçüde gereksiz ve ukelaca bilgilerle dolduruyor." Buna rağmen Lenin, Lassalle çalışmasını incelemeyi sürdürüyor, bir özet hazırlıyor, dipnotlar alıyor ve sonunda şu sonuca varıyordu: "Genel olarak Marks'ın varlığı doğrudur. Lassalle'in kitabı okunmaya değer." Bu çalışma Lenin'in kendisinin Marks'ı daha derinden kavramasını ve onun Lassalle'in kitabını neden beğenmediğini anlamasını sağlıyordu.

Son olarak Lenin'in Marks üzerine çalışmalarının, onun Marks öğretisini kitlelere tanıttırmasının bir başka biçimine işaret etmek istiyorum. Eğer bir propagandacı çalışmasını ciddiye alıyorsa, eğer şu ya da bu teorinin asıl özünün olabildiğince basit, anlaşılır biçimde ortaya konulmasını görev edinmişse, bu onun kendisi için de çok verimli olur. Lenin bu çalışmayı olabildiğince ciddiye alıyordu.

"İşçiler için yazmaktan başka öğrenmeyi istediğim hiçbir şey yoktur" diyor, sürgünden Plehanov ve Akselrod'a yazdığı bir mektubunda.

Karl Marks'ın öğretisini işçilere kavratmak istiyordu Lenin; onu işçiler için anlaşılır kılmak istiyordu. Önceki yüzyılın '90'lı yıllarında İşçi Gruplarını yönetirken, herşeyden önce *Kapital*'in I. cildindeki tezleri dinleyicilerinin yaşamlarından örnekler vererek açıklamaya çaba gösteriyordu. Lenin, 1911'de kendisini yükselen devrimci hareket için önder kadroların eğitimine adanmış Longjumeau (Paris'te) Parti Okulunda, işçilere politik ekonomi üzerine dersler veriyor, bunu yaparken Marks öğretisinin temellerini alabildiğince basite indirgemeye uğraşıyordu. *Pravda*'da çıkan makalelerinde, Marks öğretisinin her bir noktasını herkesin kavrayacağı hale getirmeyi deniyordu. 1921 yılında sendikalar üzerine tartışma sürecinde, Lenin popularize etmenin en güzel örneğini veriyor, bir nesnenin, bir

olay ya da fenomenin incelenmesine diyalektiğin nasıl uygulanması gerektiğinin karakteristik yöntemi sunuyordu. Lenin şöyle diyordu:

"Bir nesneyi gerçekten tanımak için, onun bütün yanlarını, bütün bağlamlarını ve 'aracılıklarını' ele almak, incelemek gereklidir. Belki bunu tam anlamıyla hiçbir zaman başaramayacağız, ama evrenselliliğin talepleri bizi hatalardan ve donukluklardan koruyacaktır. Bu birincisi. İkinci olarak, diyalektik mantık, nesnenin kendi gelişimi içinde, kendi 'özdevinimi' (Hegel'in dediği gibi) içinde izlenmesini gerektiriyor. Üçüncüsü ise, nesnenin bütünsel 'belirlemesine' bütün insana özgü pratik dahil edilmelidir -gerçeğin ölçütü olduğu kadar, nesnenin insanın gereksindiği şeylerle olan ilişkisi için belirleyici pratik uğrak da olarak. Dördüncüsü de, diyalektik mantık, soyut gerçeklerin olmadığını, gerçeğin her zaman somut olduğunu öğretmektedir, Plehanov'un Hegel ile ilgili olarak hep söylediği gibi."

Bu birkaç satır, Lenin'in her zaman diyalektik materyalizm yöntemini kullanılarak ve Marks'ın "öğütlerine kulak vererek" felsefe sorunları üzerine uzun yıllar süren çalışmalardan sonra vardığı sonuçların özü mahiyetindedir. Bunlar bize, asgari biçimde, görüngülerin incelenmesinde neyin eylem kılavuzu olduğunu gösteren bütün önemli şeylere işaret ediyorlar.

Lenin'in Marks'ı çalışma biçimi bize, bizim Lenin'i nasıl çalışmamız gerektiğini gösteriyor. Onun öğretisi Marks'ın öğretisine sınırsız bağlarla bağlıdır. O, "gerçeğe dönüşmüş Marksizmdir", emperyalizm ve proleter devrimleri çağının Marksizmidir.

Unter dem Banner des Marxismus (Marksizmin Bayrağı Altında)

Sayı: 1-2, Mart/ Nisan 1933

Çeviren: N. İrmak

İngiltere'nin Brexit krizi ve AB

İNGİLTERE'DE AŞILAMAYAN SİYASAL KRİZ

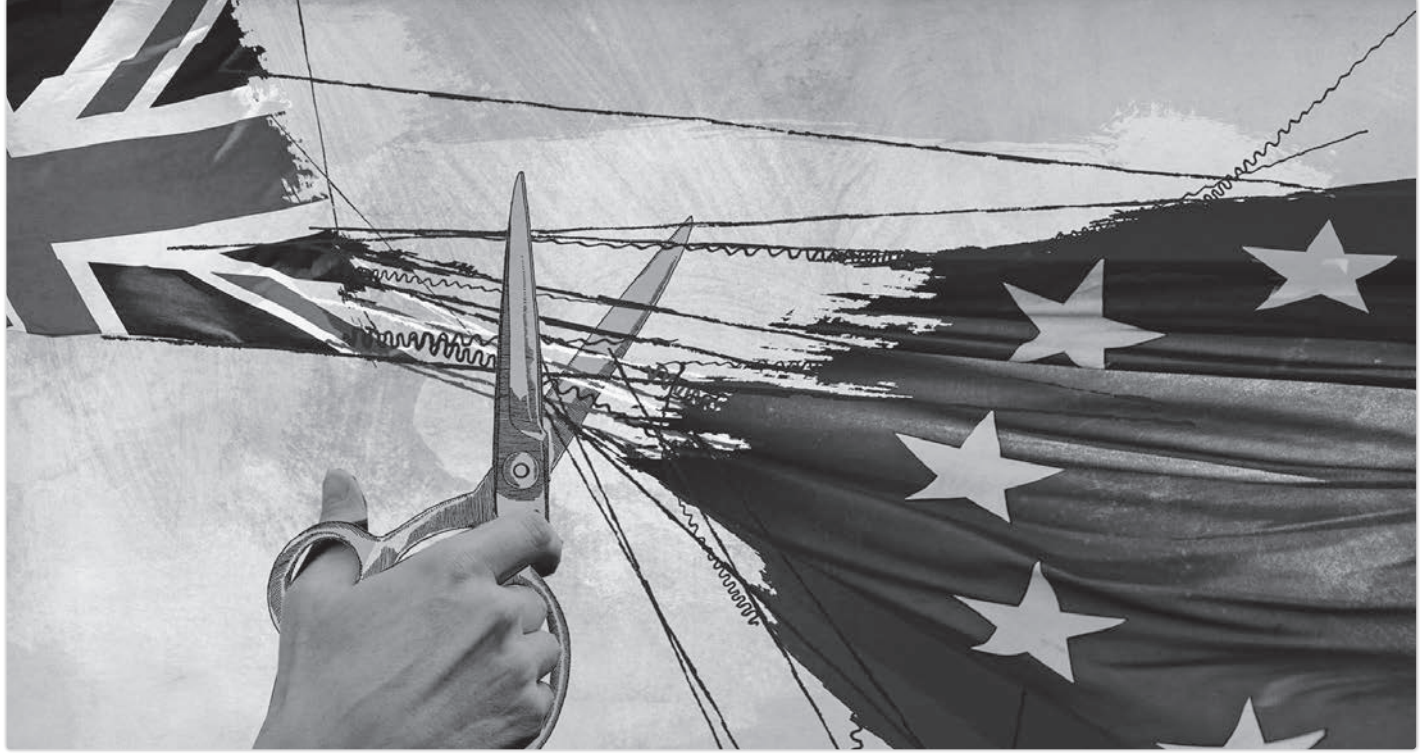
İngiltere'nin Brexit bilmecesi ve İngiltere siyasetinde yarattığı kriz, 2016'daki referandumdan bu yana devam ediyor. Ülke o günden bu yana üç başbakan değiştirdi. Referandumda AB'den ayrılmaktan yana çıkan sonucun ardından önce David Cameron istifa etti. Selefi Theresa May de AB ile vardığı Brexit anlaşmasını parlamento'ya kabul ettiremediği için istifaya mecbur kaldı. Şimdi sahnede Boris Johnson var. Johnson anlaşmalı ya da anlaşmasız İngiltere'yi 31 Ekim'de AB'den çıkarmak iddiasıyla göreve geldi. Kısa zamanda icraatlarıyla krizi daha da derinleştirdi.

AB'den ayrılmak (Brexit) için belirlenen 31 Ekim tarihi yaklaştıkça tartışmalar, anlaşmazlıklar ve kriz şiddetleniyor. İngiltere'yi "21. yüzyılın süper gücü" haline getireceğini ileri süren Boris Johnson, "anlaşmasız ayrılık" (sert ayrılık) çizgisinde ısrar ederek, yeni adımlar atıyor. Brexit'in gerçekleşmesi için sürdürdüğü ısrarını, 31 Ekim'de bir gecikme olmasındansa "çukurda ölmeyi tercih ederim" diyerek ortaya koyuyor.

Johnson, AB'den anlaşma yapmadan ayrılmanın önünde herhangi bir engel kalmaması için parlamentonun ekim ayı ortasına kadar tatile girmesini önerdi. Kraliçe 2. Elizabeth tarafından onaylanarak yürürlüğe giren bu öneriyle parlamento askıya alındı. Bu girişim muhalifler tarafından "darbe" olarak nitelendirildi. Bunun üzerine çalışmalarını hızlandıran muhalefet partileri, iktidar partisindeki (Johnson'un partisi) 21 muhalif milletvekilinin de desteğiyle parlamento gündemini belirleme yetkisini hükümetten kendi ellerine almış oldular.

Johnson, parlamento gündemini muhalefetin belirlemesini sağlayabilecek oylamayı kendi partisinden "isyancı" milletvekillerinin de oylarıyla 301'e karşı 328 oyla kaybetti. Böylece, milletvekilleri, anlaşmasız bir Brexit olmasının önüne geçecek bir yasal düzenleme yapma fırsatı elde ederek, "anlaşmasız Brexit'in" önüne set çekmiş oldular. Johnson, parlamentodaki bu yenilgisinin ardından karşı adım olarak erken seçime gidilmesini istedi. Ama bunu da kaybetti.

Ertelenmemesi durumunda İngiltere'nin 31 Ekim'de AB üyeliğinden ayrılması öngörülüyor. Ancak bu ayrılığın

Başta Birleşik Krallık'ta olmak üzere, AB ülkelerindeki işçi ve emekçiler için sorun ve ikilem, AB yanlısı veya AB karşıtı olmak değildir. Onlar için sorun, emperyalist dünyanın hegemonya kavgasında emperyalist bir odak olarak sıyrılmak isteyen, bunu da emperyalist yağma, talan ve işçilerin sömürsü üzerinden gerçekleştiren tekellerin kapitalist Avrupasına karşı mücadele etmektir.

ardından halen gümrük, ticaret, serbest dolaşım gibi birçok alandaki düzenlemelerin nasıl yapılacağını belirleyen herhangi bir anlaşmaya varılmış değil. Parlamento'nun 14 Ekim'e kadar tatil yoluyla askıya alınmasından hareketle AB ile yeni bir anlaşma yapmak için zamanın kalmadığı düşünülüyor. Dolayısıyla İngiltere'nin 31 Ekim'e kadar AB ile herhangi bir anlaşmaya varamaması durumunda, Brexit'in 31 Ocak 2020'ye kadar ertelenmesi öngörülüyor. AB'nin ne tür da-yatmalarda bulunacağı ise ayrı bir konu başlığı olarak duruyor.

İngiliz sermayesi, AB'den ayrılmak ya da AB'de kalmak yanlıları olarak iki kampa bölünmüş durumda. Fakat her iki kesimin politikaları da sermayenin çıkarlarını temsil ediyor ve işçi sınıfı ve emek düşmanlığı üzerine oturuyor. İşçi Partisi liderliğine seçildikten sonra partinin üye sayısını arttıran, emekçilerde belli bir coşku ve umut yaratan, onların çıkar ve özlendilerini temsil etmek iddiasında olan Jeremy Corbyn'in ise sınıf ve emekçiler adına Brexit konusunda söylediği en ileri şey, "işçi ve emekçilerin hakları korunarak çıkış olsun" biçimindedir. Ama bunun

nasıl olacağını, bu mucizenin nasıl başa-rılacağını izah edemediği için, "İşçi Partisi iktidarında AB ile daha iyi pazarlık yapılır" diye teselli bulmakta, o da emekçileri bu yolla aldatmaktadır.

BREXIT: İŞÇİ SINIFI VE AB HÜLYASININ SONU

Özellikle de Doğu Blok'unun yaşadığı çöküş ve yıkımın ardından, 21. yüzyılın refah ve özgürlükler abidesi olarak yük-seleceği propaganda edilen AB'deki gelişmeler, bu temelsiz propagandayı yerle bir etti ve umutlar çöktü. Zira sermaye neo-liberal sosyal yıkım saldırılarıyla AB ülkelerinin tümünde işçi sınıfının yüzyıl-lık kazanımlarını birer birer budayarak kuşa çevirdi, işsizlik ve yoksulluk kabusu büyüdü. Demokratik hak ve özgürlükler adım adım gasp edilerek, polis rejimlerine geçiş olağanlaştırıldı. Yabancı düşmanlığı, ırkçılık ve faşist hareketin yükselişi bu ülkelerde tehdit edici boyutlara ulaştı.

Tüm bu gelişmeler Britanya'da da -özellikle de Thatcher'den başlayarak-bugüne kadar devam etti ve daha beter

şekilde devam edecek. Dolayısıyla bu durumda ve devrimci önderlik boşluğu koşullarında milliyetçi ve ırkçı politikaların İngiliz işçi sınıfı ve emekçi kitleleri üzerinde büyük etkiler yaratmış olduğu ortadır. Zira onlar, yaşadıkları yıkımın sebebi olarak, İngiltere'nin AB üyeliği, AB kuralları, AB üzerinden İngiltere'ye göçmen akını vb.ni görmektedirler. Daha doğrusu onların böyle görmeleri sağlanmaktadır. Bu, öteki AB ülkeleri için de geçerlidir.

AB ülkelerinin işçi sınıfı ve emekçileri, tekellerin kapitalist Avrupa'sının kendilerine maddi ve manevi yıkımdan başka bir şey sunamayacağını bizzat yaşayarak gördüler. Yaşadıkları çok yönlü yıkımın ve ödedikleri bedelin sorumlusu olarak AB'yi gören işçi ve emekçilerin saflarında büyük bir hoşnutsuzluk ve öfke birikmekte ve bu kendini zaman zaman büyük kitlesel patlamalar olarak dışa vurmaktadır. Ne var ki emekçi kitlelerden gelen bu tür çıkışlar, kendine anti-kapitalist bir kanal bulamadığı ve burjuvazinin iktidarına yönelmediği durumda emperyalist burjuvazi tarafından yabancı düşmanlığı, şovenizmi ve ırkçılığı güçlendirmenin imkanı ve dayanağı haline getiriliyor.

Dolayısıyla ırkçı-faşist partiler AB ülkelerinin çoğunda ya hükümettedirler ya hükümet ortaklarıdır ya da ikinci, üçüncü parti konumunda olacak kadar tehlikeli bir yükseliş içindedirler. AB içindeki hemen her ülkenin aşırı sağ, ırkçı ve faşist partileri, tıpkı Brexit referandumunun mimarı olan İngiliz aşırı sağ ve ırkçıları gibi, yaşanan sorunların biricik çözümü olarak AB'den çıkılması gerektiğini savunuyorlar. İşçi ve emekçileri de bu ırkçı politikaların aleti ederek, kendi maddi dayanakları haline getiriyorlar. Nitekim AB karşıtlığının Almanya başta olmak üzere AB ülkelerinde büyüdüğü iddia edilmektedir.

Brexit'in hem Birleşik Krallık'ı hem de AB'yi önemli bir sorunla karşı karşıya getirdiği açıktır. Bunun Birleşik Krallık ve AB için yeni "felaket" kapılarının açılacağına vesile olacağı bizzat düzenin kimi sözcüleri tarafından dile getirilmektedir. Avrupa Komisyonu, AB'nin anlaşmazlık Brexit için hazır olduğunu, ancak böyle bir durumda en çok sıkıntı çekecek tarafın İngiltere olacağını söyleyerek, "Bu durumun ... vatandaş ve ekonomi üzerinde de ciddi olumsuz etkide bulunacağını", bu ekonomik etkinin İngiltere'de 27 AB ülkesinde hissedildiğinden çok daha güçlü hissedileceği, en büyük kaybedenin İngiltere olacağı uyarısında bulunuyor. Nitekim, anlaşmazlık ayrılığın Britanya'ya olası faturası bir yana, bunun birliğin gıda, yakıt ve ilaç sıkıntısına yol açacağı ileri sürülüyor.

Çeşitli emperyalist güçlerin, ekonomik ve siyasi çıkarlar temelinde bir araya gelerek oluşturdukları AB, emperyalist bir güç odağıdır ve onlar da kendi aralarında bir rekabet ve hegemonya kavgası içindedirler. Dolayısıyla Brexit'in ve AB'nin geleceği sorununu, AB'nin kendi içindeki rekabetinin yanı sıra, dünyada şiddetlenen emperyalist hegemonya mücadelesi ve derinleşen kapitalist krizle birlikte düşünüldüğünde AB'nin geleceğine ilişkin yaşanan kaygı ve korkular temelsiz değildir. AB ülkeleri içindeki ayrılıkçı eğilimlerin güç kazanması bu korkuları ayrıca tetiklemektedir. Benzeri korkunun başka şeylerin yanı sıra İskoçya ile Kuzey İrlanda üzerinden Birleşik Krallık'ın da dağılabileceği konusunda da yaşadığı biliniyor.

Dolayısıyla başta Birleşik Krallık'ta olmak üzere, AB ülkelerindeki işçi ve emekçiler için sorun ve ikilem, AB yanlısı veya AB karşıtı olmak değildir. Onlar için sorun, emperyalist dünyanın hegemonya kavgasında emperyalist bir odak olarak sıyrılmak isteyen, bunu da emperyalist yağma, talan ve işçilerin sömürsü üzerinden gerçekleştiren tekellerin kapitalist Avrupasına karşı mücadele etmektir. AB ülkelerindeki işçi ve emekçi kitleler için çözüm, AB'li ya da AB'siz bir kapitalizm değil, kapitalizmin ortadan kalkmasıdır.

Fukuşima sonrası stajyerlere radyoaktif arındırma işleri yaptırıldı

Japonya'da yabancılara yönelik staj programı kapsamında çalışan üç Vietnamlı, Mart 2011'deki Fukuşima nükleer santralindeki patlamayla ilgili süren radyoaktif arındırma çalışmalarını kendilerine yaptıran inşaat şirketi Hiwada Co.'ya dava açtı. Hiçbir ön bilgi sunulmadan, eğitim yapılmadan, önlem alınmadan, yasalara aykırı bir şekilde yaşamlarını ve geleceklerini tehdit eden bir işe verildiklerini belirten stajyerler şirketten 12,3 milyon yen talep etti.

Bu dava, Japon hükümetinin, ucuz işgücü sömürsü nedeniyle tepkilere konu olan Teknik Stajyer Eğitim Programı kapsamındaki bir dizi yanlış uygulamanın son örneği oldu.

Japan Today'de yer alan habere göre, Salı günü Fukuşima Bölge Mahkemesi'nin bir şubesine suç duyurusunda

bulunan davacılar, Japonya'nın kuzeydoğusundaki Koriyama merkezli Hiwada Co. şirketinden zararları karşılığında toplamda 12,3 milyon yen talep etti.

Yabancı stajyerleri destekleyen Tokyo merkezli Zentouitsu İşçi Sendikası'na göre, Hiwada şirketi, davacıları 2016 ve 2018 yılları arasında Fukushima eyaletindeki Koriyama ve Motomiya şehirlerinde radyoaktif arındırma işlerinde çalıştırdı.

2015 Temmuz'unda Japonya'ya gelen Vietnamlı stajyerlere, Namie kasabesindeki tahliye işlemleri devam ederken boru işlerinin de yaptırıldığı öğrenildi. Oysa stajyerlerin sözleşmelerinde, sadece çelik yerleştirme ve kalıp montajı işlerine destek verecekleri yer alıyordu.

Hiwada, çalışmanın öncesinde rad-

yoaktif arındırma hakkında stajyerlere ne ayrıntılı bir açıklama yaptı ne de yeterli bir eğitim sundu. 36 yaşındaki davacıardan biri yazılı ifadesinde "Bize bunun tehlikeli bir iş olduğu söylenmedi. Sağlığım ile ilgili çok endişeliyim" dedi.

Fukuşima'daki radyoaktif arındırma işlerinin uygunsuz bir şekilde yabancı stajyerlere yaptırılmasıyla ilgili ayrı ayrı örnekler olduğu belirtildi. Bunlardan birine de; Iwate bölgesinin Morioka şehrindeki bir inşaat firması tarafından geçtiğimiz yılın Mart ayında işe alındığını söyleyen Vietnamlı'nın maruz kaldığı öğrenildi.

Öte yandan, Adalet Bakanlığı ile Sağlık, Çalışma ve Refah Bakanlığı da, radyoaktif arındırma işlerinin stajyer programının amaçlarına uymadığını dile getiriyordu.

Arjantin'de tahıl limanında çalışan işçiler grevde

Ekonomik krizin etkilerinin ağırlaşarak devam ettiği Arjantin'de tarım endüstrisinde yer alan bir sendika, düşük ücret dayatmasına karşı geçtiğimiz Çarşamba günü greve çıktı. Tahılların öğütülmesini ve ihracatını güçleştirecek grev, ana tahıl limanı Rosario'un güney bölgesinde etkili olurken grevin, Arjantin'in tahıl ihracatının %80'ini karşılayan, San Lorenzo, Puerto General San

Martin ve Timbues semtlerinden oluşan Rosario'nun kuzey bölgesini etkilemeyeceği belirtiliyor.

Greve çıkan sendika, yönetimin ücret anlaşmazlığı noktasında taleplerine karşılık vermediğini ve grevin buna karşı mücadelenin bir parçası olduğunu açıkladı. Arjantin Yenilebilir Yağ Üreticileri Birliği (La Cámara de la Industria Aceitera de la República Argentina, CIARA)

sendikanın grev kararı almasının hayal kırıklığı yarattığını belirtti. CIARA, iş gücü kaynaklarının korunması ve diyalog için çağrılarını yinelediğini ve grevden önce her iki tarafın da masaya tekrar dönmesi önerilerini sunduğunu açıkladı.

Arjantin dünyanın en büyük soya hayvan yemi ihracatçısı ve aynı zamanda soya fasulyesi, mısır ve buğday ürünleri ihracatında başlıca bir yer tutuyor.

Amazon yangınları ve İsviçre'deki uluslararası tekeller

Paris'te bulunan yaklaşık 900 yıllık Notre-Dame Kilisesi'nin 15 Nisan 2019'da yanması elbette ki Avrupa kültür mirası bakımından üzücü bir olaydı. Yangının hemen ardından iki gün içinde 1 milyar avroyu aşan bir bağış toplanmıştı. Arnault, Moët, Hennessy, Louis Vuitton, Pinault, Gucci, Yves Saint Laurent, Balenciaga, Bettencourt-Meyers- L'Oréal ve Total gibi ünlü tekellerin yanı sıra, zenginler bağış için adeta birbirleriyle yarıştılar.

Ne var ki bu kilise yangınında gösterilen "duyarlılık" ve ani "cömertlik" Amazon ormanları söz konusu olunca gösterilmiyor/gösterilemiyor. Bunun en bariz örneği, Amazon yağmur ormanlarındaki yangınlara binlerce yenisinin eklendiği bir dönemde Fransa'da toplanan, dünyanın en zengin yedi ülkesinden oluşan G7 Zirvesi'nde, dilenciye sadaka verir gibi, yangınların söndürülmesi için Brezilya'ya 18 milyon avro yardım teklif edilmesiydi.

Dünyanın ciğerleri olarak bilinen, soluk alıp vermesine yüzde 20 oranında katkı sağlayan Amazon ormanlarının yanmasının söz konusu kilise yangını kadar dikkat çekmemesi, ancak haftalar sonra dünya basınında sözü edilir hale gelmiş olması, içinde yaşadığımız kapitalist dünya sisteminin nasıl da inanılmaz derecede bir çürümüşlüğü içinde olduğunu gösteriyor.

İsviçre tekelleri ve merkezi İsviçre'de bulunan uluslararası tarım tekelleri Amazonlar'dan soya kaynaklı ürünler ithal ediyor ve milyarlarca dolar kazanıyorlar. Örneğin Cenevre'nin "Chemin de Normandie 14" adresinde gözde bir binada, ABD kökenli Cargill International SA'nın dünya çapında en büyük tarımsal ticaretinin merkezi bulunuyor. Dünya tahıl ticaretinin büyük bir kısmı burada işlem görüyor. Dünya çapında insan ve hayvan için "yem" buradan yönlendiriliyor.

ABD kökenli Cargill, Türkiye'de AKP iktidarı eliyle tarımı bitirme noktasına getiren ve nişasta bazlı şeker üretimi için pancar üretimini neredeyse sıfıra indiren aynı Cargill'dir. Cargill Cenevre'den bütün dünyaya buğday, arpa, mısır ve soya fasulyesi gibi hububatların ticaretini yapıyor.

8 bin kilometre ötede, Amazon bölgesinde Brezilya, Bolivya, Kolombiya, Paraguay ve Peru'da yağmur ormanları

yanıyor. Binlerle ifade edilen yangınların çıkmasıyla, büyük tropikal ormanların yok olmasıyla Cargill'in ve İsviçre'nin ne ilgisi var, denebilir. Aradaki binlerce kilometre mesafeye rağmen öyle bir ilişki fazlasıyla var.

ABD çevre örgütü *Mighty Earth* tarafından yayınlanan son bir rapora göre, ne tesadüftür ki yangınların "çıktığı" alanla İsviçre'deki yan kuruluşları üzerinden tahıl ticareti yapan dört büyük tahıl tekeli Cargill, Bunge, Louis Dreyfus ve Archer Daniels Midland'ın ürünlerini tedarik ettikleri alan tam olarak aynı. Bu "tesadüf" uydu çekimleriyle ortaya çıktı.

Yukarıda adı geçen ve İsviçre'de faaliyet gösteren dört uluslararası ticaret devinin yanı sıra, dünyanın en büyük soya tüccarı olan *Brazilian Amaggi Group*'u da belirtmek gerekiyor. İsviçre tekeli Nestle ise yukarıda adı geçen tekellerin en gözde müşterilerinden biri.

Brezilya Amazonları içinden geçen yaklaşık 1500 kilometrelik BR-163 federal karayolu boyunca özellikle çok sayıda orman yangını var. Brezilya soya fasulyesinin en büyük alıcısı olan Cargill, buradan tedarik ettiği ürünleri BR-163 federal yolu üzerinden Santarem limanına taşıyor ve buradan gemilerle tüm dünyaya sevk ediyor.

2017 verilerine göre Cargill ve Bunge SA İsviçre'deki şirketleri üzerinden her biri 500 milyon dolarlık ticaret yaptılar. Yine İsviçre'nin Cenevre kentinde faaliyet gösteren Louis Dreyfus Company Suisse 5,7 milyar avro ticaret hacmine ulaştı. Archer Daniels Midland adlı tekel ise tam 13 milyar dolar bir hacimle diğerlerini geride bıraktı.

Cargill tekeli, çiftçilere ürün depoları ve tartı istasyonları sübvansede etmekte ve böylece ürünleri yerinde satın almayı garantilemektedir. Daha fazla ürün yetiştirip satmaya heveslenen çiftçilerin de daha fazla ekim alanları elde etmek için ormanları yaktıkları dile getiriliyor.

Bu açık olgular gösteriyor ki Cargill, Bunge, Louis Dreyfus ve Archer Daniels Midland gibi tahıl tekelleri ile birlikte, McDonalds ve Burger King gibi et tekelleri yağmur ormanlarını yok etmeyi teşvik ediyorlar.

Brezilya Devlet Başkanı Bolsonaro'nun seçim vaatlerinden biri de Amazon ormanlarının kullanıma açılmasıydı. Nitekim vaat yerine getiriliyor. Cargill vb. tekellerin yanı sıra bizzat Bolsonaro'nun başında bulunduğu Brezilya devleti de Amazon yağmur ormanlarındaki yangınları körüklüyor.

Dünya kamuoyu ve çevre örgütlerinin baskısı ile bu bölgede tahıl ticareti yapan uluslararası tekeller 2006'da bir anlaşmaya imza attılar. Anlaşmaya göre tekeller ürünlerini ormanı yok eden üreticiden almayacaklardı. "İktidara gelirim Amazonları üretime açacağım" diyen bir devlet başkanının olduğu yerde, anlaşmaya elbette ki uyulmayacaktı. Ve ne yazık ki öyle de oldu, oluyor.

Amazon yağmur ormanlarının alev ve dumanlarının ortasında bütün dünyaya seslenen yerli Kayopo kabilesi sözcüsü Raoni Metuktire, "*Brezilya halkını ve uluslararası topluluğu Bolsonaro'ya karşı harekete geçmeye çağırıyorum. Orman yangınlarından o sorumludur. Çünkü o çiftçileri ek ekim alanları elde etmek için yağmur ormanlarını alevler içinde bırak-*

maya çağırdı" diyerek tam adres verdi.

Her türlü hammadde için en büyük ticaret merkezi olan İsviçre, dünyanın her yerine mücevher, metal, petrol ve doğalgaz satışı yapan Vitol, Trafigura ve Glencore gibi dev tekellerle dünya kamuoyunun dikkatlerini zaten üzerine çekiyordu. Ancak tarımsal ürünler söz konusu olduğunda İsviçre'nin en önemli ticaret merkezi olduğu bugüne kadar az biliniyordu. Tahıl ticaretinde İsviçre Londra'yı geçerek birinci sıraya yerleşmiş bulunuyor. Böylece İsviçre, Amazon yağmur ormanları yangınında da en büyük 'günaha' sahip.

Karl Marx'ın o yalın ve veciz ifadesiyle "Kapitalizm gölgesini satamadığı ağacı keser" sözü konuyu çok net özetliyor. Uluslararası kapitalist tekeller Bolsonaro ile el ele, dünyanın ak ciğerleri olarak bilinen Amazon yağmur ormanlarını yok ediyorlar.

Amazon ormanlarının yakılıp yok edilmesinde kaçak ağaç kesimi, tarım ve hayvancılık için arazilerin açılması temel önemde rol oynuyor. Madencilik, altyapı projeleri ve barajların da ormansızlaşmada payı küçümsenemez boyutta. Öte tarafta hidroelektrik santralleri de büyük yıkımın kaynağı durumundadır ve çok büyük HES programları da devrededir. Gerisinde ise Çin, ABD ve AB'li büyük kapitalist şirketler bulunmaktadır.

Özetle HES ve maden şirketleri, et kartelleri ve tarım endüstrisi ile amazon bölgesi adım, adım yok olmaya sürükleniyor.

Kaynaklar: *Neu Zürcher Zeitung (NZZ), Spiegel Online, Berner Zeitung, Sonntagszeitung.*

Yeni bir eğitim-öğretim döneminin başında...

Özgürlüğümüz ve geleceğimizden vazgeçmeyeceğiz!

Yeni bir eğitim-öğretim döneminin başındayız. Oldukça hareketli bir yaz sürecini geride bıraktık. İçinden geçtiğimiz dönemde sermaye devletinin işçi ve emekçilere, gençliğe, kadınlara, doğaya yönelik saldırıları dört bir cepheden sürdü. Bütün bu saldırılardan payına düşeni alan gençlik, bu süreçte gelişen eylemliliklerde de en ön safta yer alarak, toplumun en dinamik kesimi olduğunu bir kez daha gözler önüne serdi. ODTÜ Kavaklık Direnişi, YTÜ Millet Bahçesi tartışmaları, Kazdağları ve Hasankeyf direnişleri, Emine Bulut'un katledilmesi üzerine ülkenin neredeyse her şehrinde kadına yönelik şiddet ve cinayetlere karşı sokağa çıkılması... Geçtiğimiz bu süreçleri değerlendirmek, politik ve pratik müdahalemizi tartışmak, güçlü yanlarımızı öne çıkarıp zayıf yanlarımıza yüklenmek gelecek dönem açısından önemli bir yerde duruyor.

Geçtiğimiz mayıs ayında Türkiye Meclisi'nde aldığımız kararlar doğrultusunda bir yaz çalışması önümüze koyduk. Temel hedefimiz, dünya görüşümüz ekseninde ideolojik donanımımızı ve inisiyatifimizi geliştirmektir. Yaz çalışmasının diğer bir boyutunu ise işçi sınıfının yoğun yaşadığı yerlerde sınıf çalışması yürütmek oluşturuyordu. Bu hedefler çerçevesinde ve çalışmamızın ihtiyaçları doğrultusunda gençliğin inisiyatifini geliştirecek bir dizi faaliyet örgütledik. Bunun yanı sıra bir dizi atölye ve tartışmalar gerçekleştirdik. Marksizm'e giriş atölyesi, Marksist felsefe atölyesi, kadın atölyesi, bilim, kültür ve sanat atölyesi, "İnsan Nasıl İnsan Oldu" atölyesi, Photoshop atölyeleri gerçekleştirdik. İl meclislerimizi düzenli olarak topladık, güncel siyasal gelişmeleri tartıştık. Ve son dönemde eğitime dönük neo-liberal saldırılar ve eğitimdeki dönüşüm, paralı eğitim gibi bir dizi soruna karşı gerçekleştirmeyi düşündüğümüz çalıştayın gündemleri üzerine tartışmalar yürüttük, politik bir ön hazırlık sürecine girdik.

Elbette bunlara gençlik cephesi başta olmak üzere toplumsal açıdan bir dizi güncel siyasal sorun üzerinden müdahalelerimizi eklemek gerek. Dönemin başından beri dinci-gerici iktidarın hedef tahtası haline gelen ODTÜ'de yapılmak

istenen KYK yurduna karşı gerçekleştiren direnişe ses verdik. Bulduğumuz diğer kentlerde direnişin sesini bildiri, duvar gazetesi ve gençlik örgütleri ile ortak gerçekleştirdiğimiz eylemler üzerinden yükselttik.

Suruç katliamının 4. yılında gerçekleştirilen ve devletin engellemeye çalıştığı, saldırdığı eylemlere katıldık. Birçok şehirde sermaye devleti anmalara karşı saldırı gerçekleştirdi. İstanbul başta olmak üzere çeşitli kentlerde devletin saldırısı direngen bir tutumla boşa düşürüldü.

Öte yandan yaz döneminde, sermaye devletinin, Kaz Dağları başta olmak üzere Hasankeyf, Salda Gölü, YTÜ Millet Bahçesi gibi projelerle doğayı ranta ve talana açması toplumun birçok kesimi tarafından büyük bir tepki ile karşılandı. Kaz Dağları'nda on binlerce kişinin katıldığı eylemler, yürüyüşler, etkinlikler düzenlendi. Başka şehirlerde de düzenlenen eylemlerde gençliğin doğanın rant ve talana açılmasına karşı duyduğu tepki öne çıktı. YTÜ'ye yapılması planlanan millet bahçesine karşı başta YTÜ öğrencileri olmak üzere çeşitli üniversitelerden öğrencilerin katılımı ile İstanbul'da forumlar düzenlendi. Forumlara katılarak bu sürece müdahale ettik, yayınlarımızda neden millet bahçesine karşı çıktığımızı, millet bahçesinin nasıl bir rant ve talan projesi olduğunu işlerken, "Ranta, talana geçit yok!", "Söz, yetki, karar hakkı için mücadele!" çağrısını yükselttik.

ODTÜ KYK yurdu, YTÜ Millet Bahçesi projesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nin taşınmak isten-

mesi sermaye devletinin üniversitelere yönelik saldırılarının bir kat daha artacağına işaretleridir. Yeni dönem başlarken, döneme uygun bir inisiyatifini içeren ve üniversitenin öznelerini harekete geçirecek bir politik hat çizmek, bu doğrultuda bir pratik çabaya girmek büyük bir önem taşıyor.

Bütün bunların yanında son dönemde sermaye devletinin Diyarbakır, Van ve Mardin şehirlerinin belediyelerine atadığı kayımlar da tek adam rejiminin, kirli savaş ve faşist politikalarının yeni dönemde hız kazanacağını gözler önüne seriyor. Dinci-gerici sermaye devleti bir yanda "milli irade" diyerek övünürken, bir yanda da milyonlarca Kürt işçi ve emekçinin iradesini tanımıyor. Bunlar da sermayenin isterse kendi yasalarını dahi uygulamayacak bir keyfiyette olabileceğini bir kez daha gösteriyor. Bu süreçte kirli savaş politikalarının parçası olan bu saldırıyı da gençlik içinde bir dizi araçla gündemleştirdik ve gündemleştirmeye devam edeceğiz.

Son dönemde Emine Bulut'un katledilmesi üzerine kadına yönelik şiddete ve kadın cinayetlerine karşı da önemli, kitlesel eylemlilikler gerçekleştirildi. Eylemlerde gençliğin yoğun katılımı bu alanda da gençlik kesimlerinin ne denli duyarlı olduğunu bir yansımasıydı. DGB olarak ise bu sorun üzerine ajitasyon ve teşhir eylemi gerçekleştirdik.

YENİ BİR DÖNEMİ KARŞILARKEN...

Her açıdan bir dizi önemli hareketlenmenin olduğu bir dönemden geçiyoruz. Akademide ilerici birikimin tasfiyesi

anlamına gelen KHKlar ile akademisyenleri görevlerinden eden AKP iktidarının yargısından akademisyenlere "beraat"ler çıkıyor. Sermaye düzeni para ve kâr dışında hiçbir şeye değer vermiyor. Daha fazla rant için doğayı ranta ve talana açıyor. ODTÜ başta olmak üzere boyun eğdiremediği, dinci gerici politikalarının karşılık bulmadığı bir dizi üniversiteye saldırıyor. Halihazırda hiçbir söz hakkı tanımadığı üniversite öznelerini yok sayıyor. Fakültelerinin taşınacak olması, üniversitelerine millet bahçesi yapılması gibi bir dizi gelişmeyi öğrenciler haberdar, fısıltı gazetesinden öğreniyor. Tek adam rejimine dayalı faşist saldırılar ve kirli savaş politikaları uygulanıyor. Krizin ve sistemin çürümüşlüğü kadına yönelik olarak artan şiddet ve cinayetlerde gözler önüne seriliyor. Bütün bunların gölgesinde eğitimin her aşamasının paralı olduğu eğitim sistemi de gittikçe daha niteliksiz hale geliyor. Üniversitelerin akademik kadroları yandaş akademisyenler ile doldurulurken veya boş dururken, nitelik her gün düşüyor. Üniversiteler bir ticari işletme olarak görülüyor. Eğitimin bir dizi masrafı (okul araç gereçleri, yemek, barınma, ulaşım vb.) işçi ve emekçi çocukları tarafından karşılanamayacak kadar pahalı bir hale geliyor.

Sistemin tüm kurumları ile çürümüşlüğü her geçen gün yüzüne çıkmaya devam ediyor. İster ailesini geçindiremeyen bir işçinin intiharında, isterse bir sendika ağasının devletin bakanı ile girdiği pazarlıkta olsun bu çürümenin yansımalarını görüyoruz. Ortadoğu politikasının iflasi ile birlikte, köşeye sıkıştığı her anda "terör" demagojisini kullanan AKP iktidarının temsil ettiği kapitalizm gençliğe hiçbir gelecek sunmuyor. Kokuşmuş düzene karşı tek yol devrimdir. Bu çerçevede gençliği düzen karşısında taraflaştırmak için mücadeleyi büyütmek, üniversitelerde sonuç alıcı, pratik ve politik açıdan inisiyatifli ve sürekli bir çalışma yürütmek Devrimci Gençlik Birliği olarak en temel sorumluluğumuzdur. Gençliği özgürlüğü ve geleceği uğruna devrim saflarına kanalize etmek, bugünün sorumluluklarını en iyi şekilde yerine getirebilmekten geçiyor.

DEVRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ

Eylül 2019

Bir fabrika deneyimi...

Kölelik düzeni sürüyor!

İçinde bulunduğumuz dönemde, kısa süreliğine de olsa bir fabrikada çalışmak, ücretli köleliği görmeyi ve bir fikir edinmeyi sağlayabiliyor. Çalıştığım fabrika, kimya ürünleri üreten bir fabrikaydı. Çalışma koşulları son derece ağır ve insanı yıpratıcı türdendi. Eski ve dökülmüş makinelerin başına konuluyor, bu makinelerden nitelikli ürünler çıkarmamız isteniyordu. Oysa makineler yıpranmıştı ve bu haliyle istenilen ürünleri tamamlamamız günlerimizi alıyordu. Bu da haliyle bir işkenceye dönüşüyordu zamanla.

Fabrikada toplam çalışan sayısı 20, işçi sayısı ise 7 idi. Aslında çalışması gereken işçi sayısı 15-20 olmalıydı. İşçi sayısının az olmasından kaynaklı işçilere düşen görev sayısı, kendi işleri ve günlük görevleri harici 2-3 katına çıkabiliyordu. Çalıştığım süre boyunca bu sorun belirli aralıklarla şikayete konu olmasına rağmen idare kısmından pek ses seda çıkmadı. İşler yoğunlaştığı esnada iki işçi alımı yapılmıştı ancak onlar da şartları duyduktan sonra bırakma kararı almışlardı.

Servis ve yol parası verilmiyordu. İki durak değiştiren işçilere rağmen, fabrikanın 5 dakika ötesindeki durağa şirket arabasıyla bırakıldığımız bahanesiyle yol parasını alamıyorduk. Gün içinde ayaklarımız tutmayacak halde çalışmamıza rağmen, idaredekiler öyle bir bahaneye başvurabiliyorlardı. Bu sorun da iletildi fakat müdür, "geçinemiyoruz" gibi bir bahane üretti. Patronun kâr payından düşülmemesi için, bizlere yol parası çok görülmüştü.

Fabrika kimya üzerine olduğu için, üretim esnasında yoğun hammadde kokusuna maruz bırakılıyorduk. Bu koku

hem bizi gerçekten rahatsız ediyordu hem de çalışmamıza engel olabiliyordu. Yani kısaca, çalışırken zehirleniyorduk. Bir adet gaz maskesi vardı, onu da üretim yapan işçiler kullanıyordu. Kendi önlemimizi ise toz maskeleri, eldiven vs. ile almaya çalışıyorduk. Kullandığımız maske ve eldivenle zehirlenmemize engel olmak istiyorduk fakat hiçbir işe yaramıyordu. Bazen, yemek sırasında yediğimiz yoğurtlar ile çare arıyorduk.

Panoya bir adet disiplin kuralları listesi asılmıştı. Liste toplam 10 maddeden oluşuyordu. Özetlemek gerekirse, bu fabrika sınırları içinde olduğumuz süre zarfında, patrona itaat etmemiz, yoksa kapı dışarı edilebileceğimiz yazıyordu. Yani ya patrona boyun eğecektik ya da kapı dışarı edilecektik. En önemli madde

ise, haklarımızı savunmamızın "bölücü faaliyet" olarak gösterilmesi idi. Haklarımızı korumak "bölücülük" olarak adlandırılıyordu, diğer fabrikalarda ve bu ülkede olduğu gibi.

Çalıştığımız esnada bazen müdür kontrole gelip, bizi daha fazla çalışmamız için uyarıyordu. İşler bittiğinde, soluk aldığımızda ise "burada ne bekliyorsun, git çalış" deyip, tehditler savurabiliyordu. Fabrikada iki farklı sınıftan olduğu hissediliyordu. Biz işçiler, birer köleydik patronlar için. Ezilmemiz, daha fazla kâr getirmemiz gerekiyordu...

İki farklı sınıf olduğunu hissetmek derken, aynı zamanda işçilerin yaşanan bir sorunun ardından kolayca birlik olabilmelerini de kast ediyordum. Belki, bu fabrikada az kişi çalışmamızdan kaynaklanıyor diye düşünülebilir. Fakat çoğu kü-

çük ölçekli fabrikalarda patron, işçilere kendini yakın hissettirdiği için birlik kavramından söz edilemeyebiliyor.

Ben, yaşadığım bir sorun esnasında işçilere danıştım. Onlar ise, "birlik olursak çözebiliriz" demişlerdi. Bu, benim için oldukça manidar bir cümle oldu. Çünkü işçi sınıfının bugünkü tablosuna baktığımızda, sığ düşüncelerle bölünmek istenen bir sınıf gerçeği göze çarpıyor. Bu küçük işletmede birlik vurgusunun yapılması, çok da önemli bir nokta bile sayılmazdı. Ancak bu kölelik düzeninin prangası altında yaşayan işçilerin, bu bilinçte olması gerçekten umutları yeşertmeye yeterliydi.

Bu sömürü düzenini yıkabilmek için, işçi sınıfının kölelik zincirlerini parçalaması gerekiyor. İşçilerin yıllar önce canlarıyla ve kanlarıyla kazandıkları haklar, bugün gasp edilmek istenmektedir. Karşısında burjuvazi ve sendikal bürokrasi gibi engeller bulunsa dahi, birlik olup mücadele etmek işçi sınıfı için bir mevzi yaratacak ve sınıfsal bir mücadele zemini oluşturacaktır.

Tarih bir lokomotif gibi ilerliyor. Bu dönem, işçi sınıfı hareketi için durgun dahi olsa, deneyimler ışığında bunun sadece fırtına öncesi sessizlik olduğunu görüyoruz. Tarih, lokomotif gibi ilerlerken, işçi sınıfını göreve çağırıyor.

Birlik, güçlendirir...

ÇORLU'DAN BİR DGB'Lİ

Türkiye öğrenciye en az para harcayan 3. ülke

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) 2019 yılı eğitim raporuna göre, Türkiye'nin öğrenci başına harcadığı para OECD ortalamasının çok altında kaldı. Lüksemburg, ABD ve Avusturya öğrenci başına en çok harcama yapan ilk üç ülke olurken Türkiye eğitime en az harcama yapan ülkeler sıralamasında üçüncü oldu.

Raporda, Türkiye'deki üniversite

mezunlarının istihdam oranının 2018 yılına göre altı puan düştüğü kaydedildi. Üniversitelerin öğrenci başına yaptığı harcamanın da düşük olduğu belirtilerek yükseköğretim finansmanının büyük ölçüde özel kaynaklardan karşılandığı vurgulandı.

Rapora göre Türkiye, üniversite mezunu kadınların istihdamında yine sınıfta kaldı. Üniversite mezunu kadınların

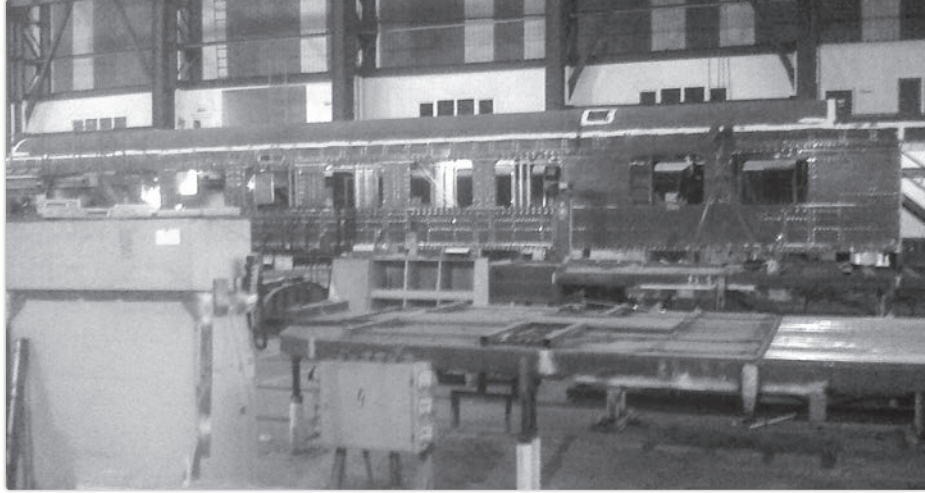
yalnızca yüzde 62'si bir işe yerleşebildi. Lise mezunu yetişkin kadınların istihdam katılımı ise 2017 yılına göre 2018'de beş puan artarak yüzde 66'ya ulaştı. Lise mezunu yetişkinlerin yüzde 65'inin, lise mezunu olmayan yetişkinlerin ise yüzde 54'ünün istihdam edildiği açıklanırken, Türkiye, üniversite mezunlarının istihdamında yüzde 66 ile OECD ülkeleri arasında en sonda yer aldı.

Kocaeli’de bir yaz stajı deneyimi

Staj, birçok öğrencinin okulu bitirmek uğruna asgari ücretin üçte birini alarak, çoğu işyerinde bunu bile alamadan üretimde çalıştırılmayı, hakaretlere maruz kalmayı, iş kazalarına uğramayı, genellikle de angarya işlerde çalıştırılmayı göze almasıdır. Çoğu okul ve meslek için staj zorunludur. Ayrıca okul ve sermaye iş birliğiyle yürütülen bir süreç olarak yaşanmaktadır.

Ben stajımı Kocaeli Başiskele’deki bir fabrikada yaptım. Ford, Renault, Hyundai gibi büyük otomotiv fabrikalarında üretilen bazı araba metal parçalarına boya işlemi yapılan bir fabrikaydı. Firmanın Gebze’de de ikinci bir fabrikası bulunuyor.

Ağırıklık olarak kadın ve Suriyeli işçilerin emeği üzerinden sermayesini katlayan Boyaş, yasadışı yollarla sigortasız işçi çalıştıran yerlerden birisi. Suriyeli işçilerin sigortasız ve ağır çalışma koşulları altında asgari ücretle çalıştırıldığı bu fabrikada çalışma saatlerindeki belirsizlik, sömürünün en önemli boyutunu oluşturuyor. İşçiler, mesailer dışında günde 10 saat çalıştırılıyorlar. Bazen mesailer geç saatlere kadar sürüyor. Makine arızası olduğunda özellikle bakım bölümündeki

işçilerin fabrikada sabahladıkları da oluyor. İşçilerin uzun çalışma sürelerine katlanmaları yetmezmiş gibi, mola süreleri de oldukça kısa.

Stajyer sömürüsüne gelince, çalışmış olduğum başka bir fabrikada olduğu gibi, hatta birçok yerden farksız olarak bütün stajyerlerin yaşamış olduğu sorunlarla karşı karşıyaydık. Genellikle bizlerin yapması gereken bir iş olmadığı halde üretim hattında çalıştırılmanın yanı sıra angarya işlerin ağırlığı da biz stajyerlerin omuzlarındaydı. İşyeri staj defterinde so-

rumlu olduğumuz bölüm olarak laboratuvar yazmasına rağmen genellikle üretim sahasında veya temizlik, zımpara gibi angarya işlerde çalıştırıldık.

Fabrikada diğer bir sorun da işçilerin bilinç durumlarıydı. İşçilerin büyük bölümü yasadışı çalıştırılma koşulları karşısında tepkisiz hale getirilmiş. Çoğu yanı başındaki fabrikada yaşananlardan habersiz. Keza her an işini kaybetme korkusu hakim. Suriyeli işçiler yaşamak gayesiyle bu koşullara resmen mecbur bırakılıyorlar. Kadın işçilerin ise çocuklarını okutmak için bu koşullara katlandıkları

görülmüyor. Elbette bunlar sınıfın toplam gerçekliğinden bağımsız değildi.

Bu ağır sömürü, özellikle de mesleki eğitim alanında sermayenin çıkarıcı politikaları, patronların ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Mesleki eğitim alanında sermayenin yoğunlaşması ve patronların ihtiyaçları çerçevesinde şekillendirilen eğitim sisteminin kısa bir özetidir aslında stajlarda yaşadıklarımızı. Bizlerin geleceği patronların iki dudağı arasında çıkan kelimelere göre şekillenirken, sıra arkadaşlarımız olan Oğuzhan Çalışkan’lar, Ufuk Özcan’lar ve Mustafa Koç gibi daha niceleri staj sömürüsünde yaşamlarını yitirmekte, yaşama-ya devam edenlerimizin payına sömürü düşmektedir.

Bizlere reva görülen kölelik koşullarına, geleceğimizin patronların iki dudağı arasında çıkan söze bağlı olmasına, geleceksizliğe, staj cinayetlerine ve patronların not verme yetkisine karşı bizler de özgürlüğümüzden ve geleceğimize vazgeçmeyecek, işçilerin ve emekçilerin sosyalist iktidarı için mücadele edeceğiz!

Gençlik gelecek gelecek sosyalizm!

KOCAELİ’DEN BİR STAJYER ÖĞRENCİ

Liseli gençliği kuşatan düzen ideolojileri

laştırıp, düzen muhalefetine çekiyor.

REFORMİSTLERİN DE AŞAĞI KALIR YANI YOK!

Devrimcileşmeye çalışan gençliğe bir darbe de reformistlerden geliyor. Reformistlerin samimiyetsiz ortamlar, Marksizm-Leninizm öğretilerini gençliğe aktarmamak ve pratik faaliyet zemini sunmamak gibi nitelikleri gençliği sosyalizmden uzaklaştırıyor. Reformistlerin bu tutumu sonucunda ortaya çıkan şey, “AKP faşizmini geriletme için...” gibi cümleler oluyor. Faşizm tek başına AKP’den ibaretmiş gibi, AKP yıkılsa bu düzen değişir gibi şeyler düşündürüyorlar gençliğe. “Bu düzen değişmeli” diyorlar ama gençliği de kendilerini de düzen içine hapsedip, devlet politikaları ile “devrimcilik” yapıyorlar.

Reformistler, gençliği devrim ve sos-

yalizm mücadelesinden uzaklaştırmalarının yanı sıra onları sağlam bir Kemalist haline de getiriyorlar. “Biz Kemalist değiliz ama...” diyerek, gençliğe ulusalcılığı da aşıyorlar. Sonuç olarak ortaya çıkan gençlik, Marksizm-Leninizm’den uzak, ulusalcı, enternasyonal düşünemeyen ve düzene hapsedilmiş bir kesim oluyor.

DEVLET POLİTİKALARINA VE REFORMİZME KARŞI ALINMASI GEREKEN TUTUM

Devlet politikalarına ve reformizme karşı tepkimizi ve görüşlerimizi asla sakınmamalıyız. “Komünistler görüşlerini gizlemeye tenezzül etmezler” demiş Karl Marx. Örneğin, okulda devrimci bir önderi, sanki bu sistem ile mücadele etmemiş, sistemin kolluk güçleri tarafından katledilmemiş biri gibi yansıtabilirler. Bu karşılaştığımız ve karşı-

laşacağımız bir durum. Buna karşın, bu önderlerin devrimci kimliğini öne çıkaracak propagandalar yapmak, onların bu sistem ile haklı savaşını anlatmak bizim görevimizdir.

Reformistlere gerekli cevapları Lenin veriyor zaten. Reformistler ile mücadele edebilmek için Lenin okumalarına başlamalı, öğretilerinden sonuçlar çıkararak reformistleri susturmalıyız. Devrimci olabilecek genç arkadaşlarımız ile sıkı sıkıya bağlar yakalamalı ve onları reformizm bataklığından kurtararak, devrim ve sosyalizm mücadelesine çekmeliyiz. Liseli arkadaşlarımıza devlet terörünü sık sık anlatıp, buna karşı neler yapmalı diye sohbetler edebilmeliyiz.

Paralı, dinci ve nitelsiz eğitim aldığımızı bütün liseli arkadaşlarımız biliyor ve buna karşı bir öfke de besliyor. Bu öfkeyi açığa çıkaracak olan bizleriz. Korkusuzca okullarımızda devrimci mücadeleyi büyütebilmek için devrimci liseliler görevi, DLB saflarına!

ÇORLU’DAN BİR DLB’Lİ

Tüm hayatı boyunca yalnızca AKP iktidarını gören, dinci ve nitelsiz eğitim alan günümüz liseli gençliği, siyasette belli arayışlara yöneliyor. Siyasetten normal olarak kopamayan gençlik, ailelerin ve öğretmenlerin apolitizm dayatmasına karşın, siyasetin bir şekilde kendisine etki ettiğini anlayınca siyasetle ilgilenir hale geliyor.

Liseli gençlik her türlü baskıya ve anti-komünist propagandaya rağmen devrimcilere ve onların bıraktığı mirasa saygı duyuyor ve bu mirası kendine ait hissediyor. Bunun önüne geçemeyen devlet ve düzen muhalefeti bu mirası kendi kalıplarıyla sunmaya çalışıyor. Sosyalizmi Kemalizm’le harmanlayanlar mı dersiniz, milliyetçilik ile harmanlayanlar mı istersiniz, İslam’la harmanlayanlar mı... Örneğin Deniz Gezmiş’in eli silahsız bir devrimciymiş gibi gösterilmeye çalışılması, “her ne kadar farklı görüşte olsak bile sonuçta bizim devletimiz” denilerek liseli gençliğin düzen sınırlarına hapsedilmeye çalışılması vb. gibi bir dizi demagoji, gençliği devrimcilikten uzak-

Petlas direnişi üzerine...

Petlas'ın Ako adlı taşeron firmasındaki taşıma işçileri kölelik koşullarında çalışıyorlardı. Ağır çalışma koşulları ve düşük ücretler nedeniyle öfkeliydiler. Tek tek isyan eden işçilerin tepkisi Petlas yönetimi tarafından boğuluyordu.

Petlas yönetiminin tutumu işçilerin birlikte hareket etme zemini büyüttü. İnsanca yaşamaya yetmeyen ücret ve insanca olmayan koşullarda çalışma ablukasını kırmak ve emeğini korumak için her geçen gün daha fazla işçi yan yana gelmeye başladı. Buz kırılmış yol açılmıştı. İşçilerin sendikalaşma eğilimi DİSK Nakliyat-İş sendikasına üyelikle birlikte ete kemiğe büründü. Çok kısa bir süre içinde taşıma işçilerinin büyük çoğunluğu Nakliyat-İş'e üye oldu.

PETLAS YÖNETİMİ SENDİKAL ÖRGÜTLENMEYİ DAĞITMAK İÇİN HAREKETE GEÇTİ

Petlas patronu çok geçmeden taşıma işçilerinin sendikal hak ve özgürlüklerini gasp etmek için harekete geçti. İşçileri istifa etmeye zorladı. Baskıyla işçilerin e-devlet şifrelerini almak için çaba gösterdi. Tüm baskılara rağmen işçiler kararlılıkla sendikalarına sahip çıktılar. Petlas tekelinin işçilere yanıtı toplu işten çıkarma oldu. Toplam 47 işçi işten çıkarıldı.

İşçilerin sendikal hakkını gasp etmek için mesai yapan Petlas patronu, bu defa da şirket ismi değişikliği ile sendikal örgütlenmeyi dağıtmaya çalıştı. Petrokimya işkolunda TİTİZ adı altında yeni bir taşeron firma kurdu. Taşıma işçilerinin tümünü TİTİZ adlı taşeron firmaya aktardı. Tüm bu ayak oyunlarının temel nedeni işçilerin iradesini gasp etmek, Nakliyat-İş'i yetkisiz kılmaktı.

Bu süreçte sermaye cephesi de işçiler karşısında ortak tutum aldı. Üstelik işçi kıyımını ekonomik koşullara bağlamakla yetinmedi, kıyımına tam destek verdi. Kırşehir Ticaret ve Sanayi Odası ile Esnaf Odaları Birliği işten çıkarma ve sendikalaştırma saldırısına desteklerini, "47 çalışanın hakları ödenerek iş akitleri sonlandırılmış olup aynı gün işyeri devri için yerel bir firma ile anlaşılarak, yaklaşık 350 çalışanın hakları ile birlikte yeni firmaya geçişleri sağlanmıştır. Akibetinde ise 47 çalışanın yeni firmada değerlendirilmesi için, ilgili firmaya tavsiyede de bulunulmuştur" açıklamasıyla ilan

ettiler. Keza, "Bazı çalışanlar, durumu lehlerine çevirmek için DİSK'e bağlı Nakliyat-İş sendikasına üye olarak kamuoyu yaratmaya çalışmışlardır. İlgili sendika söz konusu çalışanları olumsuz olarak etkileyerek, yapamayacakları vaatlerde bulunarak iş barışına zarar vermeye çalışmaktadır" diyerek, işçi düşmanlığını açıkça sergilediler.

Sermaye cephesinin bir diğer bileşeni düzen partileriydi. CHP'den seçilen Belediye Başkanı çözüm için arabuluculuğa soyunurken, Petlas kapitalisti boş durmadı. 31 Mart yerel seçimini kazanan ittifakın içinde yer alan İYİ Parti İl Başkanı'nı yanına almak için harekete geçti. İYİ Parti İl Başkanı Müfit Göçen'in sahibi olduğu TİTİZ şirketini taşıma işçilerinin şirketi olarak devreye soktu. Petlas sahibi Abdulkadir Özcan kapitalistinin asıl amacı, belediye yönetiminde söz sahibi olan İYİ Partiyi kendine yedekleyerek, süreci lehine çevirmektir. İYİ Parti İl Başkanı kendisi için önemli bir rant kapısı olan bu girişime tam destek verdi.

Keza sahibinin/sermayenin sesi Kırşehir yerel gazeteleri yaptıkları haberlerle Petlas tekellerinin dümenine su taşıdılar. Günlerce DİSK ve Nakliyat-İş'i hedefe çıktılar. İşçilerin örgütlenme haklarını yok saydılar. Petlas yönetimini hoşnut edecek haberlere yer verdiler. Provokatif haberlerde sınır tanımadılar.

Çalışma Bakanlığı da patronun hizmetindeydi. Nakliyat-İş sendikasına üye olan işçilerin hangi gün, hangi saat üye olduklarını Petlas yönetimine bildiriyordu.

Direniş DİSK'e bağlı Nakliyat-İş'in direnişiydi. Buna rağmen DİSK Kayseri Bölge Başkanı, olan biteni elleri böğründe izlemişti. Kayseri Genel-İş Şube Başkanı, Kırşehir Belediyesi işçilerinin Genel-İş'e üyelik sürecinde sık sık Kırşehir'e gitmesine rağmen bir gün olsun işçilerin yanına uğramamıştı.

KAZANMAK İÇİN DİRENİŞ!

İşçilerin ortak iradesiyle sendikasızlaştırma saldırısına karşı direniş başladı. Taşıma işçileri iş bıraktılar. Günlerce fabrika önünde direndiler. Petlas patronunun dışarıdan işçi getirip taşıma işini yaptırmaya çalışmasını engellediler. Hem Petlas fabrikası önünü hem de kent meydanını eylem alanına çevirdiler.

İşçilerin talepleri açık ve netti. Atılan işçilerin işe geri alınmasını, insanca çalışma koşulları ve insanca yaşamaya yetecek bir ücret istiyorlardı. Bu talepler kazanılana, Petlas kapitalisti sendika hakkını yok saymaktan vazgeçene kadar direniş ve mücadele sürecekti.

Direnişe verilen yerel destekler artıyordu. Eğitim-İş Kırşehir Şubesi taşıma

işçilerine destek vermek için kent meydanında basın açıklaması yaptı. Ayrıca Eğitim-Sen de direnişe destek verdi. Birleşik Metal-İş üyesi Çemaş işçileri ile DİSK Dev Yapı-İş de taşıma işçilerinin onur mücadelesine omuz verdiler. Kırşehir halkı direnişe sahip çıktı. Binlerce imza toplandı.

Direnişin 19. gününde taşıma işçileri zaferlerini ilan ettiler. Petlas yönetimi direnişin gücüne boyun eğdi. İşten atılan tüm işçilerin yasal hakları korundu. 50 işçi işbaşı yaparken, 20 işçi kendi istekleri ile kıdem ve ihbar tazminatlarını alarak işten ayrıldılar. Anlaşmaya göre işbaşı yapan işçiler, işten atılmadan önceki birimlerinde ve tüm hakları ile döndüler. Ayrıca direnişte geçen sürenin ücretleri de işçilere ödendi. Petlas yönetimi işçilerin sendikal haklarına saygılı olacağını da taahhüt etti.

Petlas direnişi aynı zamanda Kırşehir'in her yerinde işçi sınıfının varlığının hissedilmesini sağladı, ilerici devrimci yapıların moral motivasyonunun artmasına yol açtı. Sınıf devrimcileri direnişin başından itibaren sürecin hakkını vermek için işçilerle yakın temasta oldular. Dahası dayanışma ağını örmek için özel çaba sarf ettiler. Tüm eylem ve etkinliklere omuz verdiler.

DGM düzeni AKP eliyle sürüyor!

Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan sonra İtalya'da iktidara gelen faşist Mussolini, toplumsal ayağa kalkışı önlemek için özel mahkemelere ihtiyaç duymuştu. Bunun bir örneği 1960'larda Cezayir'in kurtuluş savaşını bastırmak isteyen emperyalist Fransa'da uygulandı. İtalya ve Fransa'daki sınıfdaşlarının izinden giden Türk egemen sınıfı 1971 muhtırası sonrası dönemde benzer ihtiyaçlarla Devlet Güvenlik Mahkemeleri'ni sahneye sürdü.

Sıkıyönetimsiz bir sıkıyönetim ilanı olan DGM'ler 1975'te iptal edildiler. Fakat güçlenmekte olan işçi sınıfı ve devrimci hareketi bastırmak için 1976 yılında Demirel ve Erbakan tarafından kurulan Milliyetçi Cephe Hükümeti eliyle yeniden gündeme getirildiler.

Uzun gözaltı süreleri, savunma hakkının ortadan kaldırılması, terör kavramının alabildiğine genişletilip suçlular yaratılması, polis felekelerine dayanan iddianameler hazırlanması, askeri hakim ve savcıların işe koşulması vb. üzerinden Sıkıyönetim Askeri Mahkemeleri olarak işleyecek DGM'ler yaşam şansı bulamadı. İşçi sınıfı ve emekçi kitleler, sınıf mücadelesine ket vurmak için burjuvazinin attığı bu adımı örgütlülükleri sayesinde boşa düşürdüler.

12 Mart'ta kurulamayan DGM'ler ancak 12 Eylül 1980 askeri faşist darbesinden sonra yürürlüğe girebildi. Faşist darbenin liderlerinden Kenan Evren, "Sıkıyönetimin sona ermesi halinde, sıkıyönetim mahkemelerinin görevlerine devam etmesi sağlanmalıdır" sözleriyle, DGM'lerin düzen için önemini vurguluyordu. Nitekim uzun yıllar yürürlükte

kalan DGM'ler 2004'te lağvedilseler de yerlerini alan özel yetkili Ağır Ceza Mahkemeleriyle DGM düzeninin sürekliliği sağlandı.

Günümüzde, 12 Eylül'ün bir ürünü olan AKP iktidarı geçmişinden devraldığı bu mirası daha da ileri taşımaktadır. Dünün "sıkıyönetimsiz sıkıyönetim ilanı" olan DGM'ler bugün hukukun olağan hali olarak işletilmektedir. İlan edilmiş sıkıyönetim kuralları toplumsal yaşamın her alanında hakim hale getirilmiştir. Avukatsız, savunmasız, delilsiz, tanıksız mahkemeler, KHK'larla ihraçlar, suç unsurunun oluşmadığı siyasi davalar, kayyımlar, idari kararlarla seçilmişlerin görevlerinden uzaklaştırılmaları vb. saymakla bitemeyecek pek çok örnekte görüldüğü üzere, sıkıyönetimsiz sıkıyönetim bugün hala geçerli bir uygulamadır.

GEÇMİŞTEN ÖĞRENMEK

DGM'ler işçi sınıfı ve emekçileri, toplumun tüm ilerici kesimlerini ezmeye yönelik bir adımdı. Buna karşı büyük bir direnç sergilendi. "Tırmanan teröre ve DGM'ye hayır!" mitingleri yapıldı. Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÖB-DER), Türkiye Barolar Birliği gibi kurumlar tasarıya karşı mücadelenin birleştirilmesini savunarak yan yana geldiler. Devlet güdümünde olan Türk-İş'in bünyesindeki ilerici sendikalar sürecin parçası oldular. Meclis DGM yasası için toplanırken, sınıf örgütleri de yasanın iptaline karşı toplantılar yaptılar ve 16 Eylül'de "Genel Yas" ilan ettiler. Pek çok şehirde iş yavaşlatma, iş bırakmalar yaşandı. Pek çok fabrikada üretim durdu.

Eylemlere katılım yüz binleri aştı. Patron örgütü MESS de boş durmadı, üç bine yakın işçiyi işten attı. İşçilerin öncülüğünü yapan DİSK üyeleri tutuklandı. Fakat sermaye işçi sınıfının ve emekçilerin örgütlü gücü karşısında uzun süre dayanamadı ve 11 Ekim 1976'da DGM yasası tümenden yürürlükten kalktı.

DGM'nin yürürlükten kaldırılmasını sağlayan motor güç işçi sınıfıydı, mücadeleden politik bir zafer kazanarak çıktı. DGM'nin iptali sonrasında, metal işçileri şöyle haykıracaklardı: "DGM'yi ezdik, sıra MESS'te!"

İşçi sınıfının politik zaferi olarak DGM'lerin iptali, bugün sermaye-devlet-sendikal bürokrasi iş birliğiyle yürütülen çok yönlü saldırıların hedefindeki sınıf güçlerinin izleyeceği yola hala ışık tutmaktadır.

İŞSİZLİK BİR YILDA YARI YARIYA ARTTI

yüzde 47 oranında artmış oldu. İşsiz sayısı 4 milyon 39 bin 541 olduğu Temmuz ayına kıyasla da binde bir oranında arttı.

Kayıtlı işsiz sayısında kadınlar erkekleri geçti. Ağustos ayında önceki yıla kıyasla yüzde 43 artan kadın işsiz sayısı 2 milyon 28 bin 525 kişiye ulaştı. Erkek işsiz sayısı ise yüzde 51,2'lik artışla 2 milyon 16 bin 115'i buldu.

Ağustos ayında işe yerleştirilen kişi

sayısı yüzde 12,6 artışla 103 bin 889 kişi olsa da, İŞKUR'un elindeki açık iş sayısı bir yılda yüzde 11,3 azaldı.

İŞSİZLİKTE ARTIŞIN DEVAM ETMESİ BEKLENİYOR

Öte yandan, TÜİK'in 16 Eylül'de açıklayacağı Haziran ayı iş gücü istatistiklerine ilişkin tahminlerde, bir önceki aya kıyasla artış yaşanması bekleniyor. TOBB

Türkiye kapitalizminin krizinin en çarpıcı bir şekilde etkisini gösterdiği alanların başında işsizlik ve istihdam geliyor. İş gücünde büyük bir değişim olmamasına karşın istihdamdaki düşüşün etkisiyle işsizlik oranı tırmanmış durumda. Bu ise işten çıkarmaların yaygın bir şekilde yaşandığına işaret ediyor.

Son olarak İŞKUR tarafından yayınlanan Ağustos ayı işsizlik verileri, krizin işsizlikte tırmanışa yol açtığını gözler önüne serdi. Ağustos ayında kayıtlı işsiz sayısı 4 milyon 44 bin 640 kişi oldu. Böylece, işsiz sayısı bir yıl öncesine kıyasla

Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (ETÜ) Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından yapılan araştırmaya göre, işsizliğin 0,2 puan artarak yüzde 13'e ulaşması öngörülüyor. Tarım dışı işsizliğin de 0,5 puanlık artışla yüzde 15,5'e yükseleceği tahmin ediliyor.

Bu tahminler, sanayi üretim endeksi, ihracat ve ithalatta Mayıs ayında yaşanan küçülme ile gerekçelendirildi. İhracatın yüzde 31 azaldığı söz konusu dönemde sanayi üretim endeksinin 2,42 puan düştüğü; yatırım mali ithalatında yüzde 13, hammadde ithalatında yüzde 22 azalış yaşandığı belirtildi.

**Metal patronları ve sermaye devleti
kölelik sözleşmesini dayatmak için
saldırıyor...**

**Saldırıları püskürtmek ve kazanmak için
Metal Fırtına kararlılığıyla
fiili-meşru mücadeleye!**

- İNSANCA YAŞAMAYA YETECEK ÜCRET!
- 3 YILLIK SÖZLEŞME KABUL EDİLMESİN!
- İKRAMİYELER MAAŞTAN AYRI VE AYLARA BÖLÜNMEDEN VERİLSİN!
- İŞTEN ÇIKARMALAR YASAKLANSIN! HERKESE İŞ GÜVENCESİ!
- İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ ÖNLEMLERİ ALINSIN!
- SÖZ, YETKİ, KARAR HAKKI İŞÇİLERE!